Poštnina plačana v gotovini.

Posamezna številka Din 1·—.

Halo! Pridobitniki,
najboljše Vaše investicije so oglasi v dnevniku

Tel. 38-55

„GLAS NARODA"!

Mesečna naročnina 25 Din, za inozemstvo 35 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Oglasi po ceniku. Pri večkratnih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Podpis konkordata
Naše gospodarstvo — govor poslanca inž. Zupančiča v Narodni skupščini
Izredni občni zbor mariborskih gasilcev
Peš na Oplenac in nazaj
Tour de France

Št. 85 Izhaja vsak dan V Ljubljani v četrtek, dne 25. julija 1935 Rokopisov ne vračamo Leto I

Konkordat bo podpisan danes

Lep sprejem ministra dr. Auerja v Rimu — Podpis konkordata bo izvršen po strogem ceremoniielu

RIM, 24. julija. Snoči ob 20.20 je prispel v Rim jugoslovanski minister pravde doktor Ljudevit **Auer**. Z njim so se pripeljali njegova gospa, njegova hči, šef kabineta Zmajević in uradnik zunanjega ministrstva **Pogačnik**. Dr. Auer je prispel v Rim z nalogo, da podpiše novi jugoslovanski konkordat z Vatikanom. Na postaji sta poleg drugih sprejela jugoslovanskega ministra ekscelenca msgr Josephe **Picardo**, nikejski nadškof in državni podtajnik ter pomočnik kardinala Pacellija kot njegov zastopnik in msgr. Giullio **Barbetta**, vatikanski strokovnjak za jugoslovanske posle pri vatikanskem tajništvu za zunanje zadeve.

Nj. svetost papež Pij XI.

Minister za pravosodje dr. Ljudevit Auer

Dalje so bili na kolodvoru prisotni jugoslovanski poslanik pri Vatikanu Jevrem **Simić**, svetnik poslaništva pri Vatikanu msgr. Nikola **Muskatel**, minister, odpravnik poslov jugoslovanskega poslaništva pri Kvirinalu **Kasidolac**, vojni ataše podpolkovnik **Milenković** s svojim pomočnikom majorjem **Dragičevićem** ter osebje naših poslaništev pri Vatikanu in Kvirinalu. Sprejema pravosodnega ministra so se udeležili tudi rektor jugoslovanskega zavoda sv. Jeronima msgr. dr. Juraj **Madjerac**, gg. **Jovanović** in **Zajkić**, iz centralnega presbiroja ter več članov jugoslovanske kolonije v Rimu, novinarji, med njimi tudi rimski poročevalec agencije Havas, mnogoštevilni fotografi itd.

Minister je pozdravil vse, ki so se zbrali na peronu in je nato stopil v mali salon dvorske čakalnice. Spremljal ga je msgr. Picardo, ki mu je v čakalnici še enkrat zaželel dobrodošlico in mu izrazil svoje zadovoljstvo, ker je prišel v Rim. Msgr. Picardu so bili v čakalnici predstavljeni člani dr. Auerjevega spremstva in jugoslovanski novinarji, med njimi poročevalec zagrebških »Novosti« in dr. **Ahčin** kot poročevalec »Slovenca«.

Minister dr. Auer se je nato odpeljal v jugoslovansko poslaništvo pri Vatikanu. Dokler se bo mudil v Rimu bo s svojo soprogo in hčerjo gost poslanika g. Simića. Njegovo ostalo spremstvo in novinarji pa so se nastanili v hotelu »Park«.

Zvečer je priredil naš jugoslovanski poslanik pri Vatikanu intimno večerjo na čast ministra Auerja in njegove soproge.

Danes dopoldne bo jugoslovanski minister pravde in čuvar državnega pečata uradno posetil vatikanskega generalnega tajnika generala Pacellija in njegovega pomočnika msgr. Picarda. Opoldne bodo priredili ministru dr. Auerju na čast kosilo, na katero so pozvani tudi jugoslovanski novinarji. V četrtek bo Nj. sv. papež **Pij XI.** sprejel jugoslovanskega pravosodnega ministra **in bržkone bo tudi ob tej priliki podpisan novi konkordat.** Svečano parafiranje se bo izvršilo v rezidenci kardinala Pacellija in mu bodo prisostvovali razen njega msgr. **Picardo** in msgr. **Barbetta**, jugoslovanski poslanik Jevrem **Simić**, in svetnik poslaništva msgr. **Muskatel**.

Takoj po podpisu novega konkordata bo eminenca kardinal Pacelli v prisotnosti ministra dr. Auerja sprejel zastopnike jugoslovanskega tiska. Opoldne bo svečano kosilo na čast ministra dr. Auerja, ki ga priredi rektor zavoda sv. Jeronima msgr. **Madjerac**. Zvečer pa bo v jugoslovanskem poslaništvu pri Vatikanu slavnostna večerja v čast državnega tajnika kardinala Pacellija in ministra dr. Auerja ter vseh onih vatikanskih osebnosti, ki so si pridobile zasluge za sklenitev konkordata. V petek 26. t. m. bo svečano kosilo za šefe tujih misij, akreditiranih pri sv. stolici. Istega dne zvečer pa sprejem jugoslovanske kolonije v Rimu, katere člani bodo ob tej priliki predstavljeni min. dr. Auerju.

Nj. Vel. kralj Peter II.

Gen. tajnik Vatikana kardinal Paccelli

Vreme

v naši državi dne 24. 7. 1935.

Kraj	Barometer	Temperatura najnižja	Temperatura najvišja	Padavine v m/m
Ljubljana .	767.3	12	25	—
Maribor . .	766.1	9	23	—
Zagreb . .	766.4	13	24	—
Beograd . .	764.1	12	22	—
Sarajevo .	767.0	11	21	—
Skoplje . .	763.2	12	25	—
Split . . .	763.8	20	27	—
Kotor . . .	762.5	23	31	—
Rab	761.3	18	24	—

Najvišje temperature veljajo, razen Ljubljane, za prejšnji dan.

Vremenska napoved

NOVI SAD, 24. julija. Pretežno jasno, ozračje postaja topleje. Sonce vzhaja ob 4.14 in zahaja ob 19.14.

DUNAJ, 24. julija. Pretežno jasno, ozračje postaja toplejše.

Borzna poročila

Curih, 24. julija. Beograd 7, Pariz 20.285, London 15.225, Newyork 306.875, Bruselj 51.725, Milan 24.50, Madrid 42.025, Amsterdam 206.85, Berlin 123, Dunaj 58.35, Stockholm 78.50, Oslo 76.50, Kopenhagen 67.95, Praga 12.70, Varšava 57.80, Atene 2.925, Carigrad 2.4675, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.72, Buenos Aires 0.815.

Devize

Ljubljana, 24. julija (S primo Nar. banke). Amsterdam 2943.88—2958.48, Berlin 1749.20—1763.08, Bruselj 734.90—739.96, Curih 1424.22—1431.29, London 215.98—218.03, Newyork 4324.30—4360.62, Pariz 288.53—289.97, Praga 180.61—181.72, Trst 348.24—351.32

Še vedno ni miru v Belfastu

BELFAST, 24. julija. AA. Položaj v Belfastu je še vedno zelo resen. V večjem spopadu je bil včeraj ranjen s strelom iz revolverja neki protestant. V južnem delu mesta je eksplodirala bomba, in je bil težko poškodovan štiriletni otrok. Varnostni organi so včeraj aretirali še okrog 10 oseb, tako da jih je sedaj zaradi poslednjih nemirov v zaporih 131. Večina izmed njih se je udeležila pustošenja in požiga stanovanj svojih nasprotnikov.

Upor kmetov v Mehiki

MEXICO, 24. julija. AA. V zvezni državi **Tamaulikas** je izbruhnil kmečki upor. **»El Diac«** poroča, da je okrog **6000 oboroženih kmetov obkolilo Ciudad Victorijo, glavno mesto zvezne države. Uporniki zahtevajo ostavko državnega guverneja.** Guverner pa je odredil, da se njegova palača in vse ostale državne zgradbe zabarikadirajo. V Mexicu pa prevladuje prepričanje, da bo centralna vlada odstavila guvernerja in imenovala v državi Tamaulikas komisarja, kakor se je to zgodilo v zvezni državi Tabascu zaradi fašističnega nasilja (Tudi Mehika ima svoje fašistične »rdeče srajce«, ki povzročajo stalne nemire v državi. Op. ur.)

Rezultati znižanja železniških tarif

BEOGRAD, 24. julija. b. Znižanje poniške tarife na državnih železnicah, ki jo je dal bivši železniški minister inž. Vujić pokazuje zadnji čas vedno boljše rezultate. V juniju so bili dohodki skoraj že enaki lanskim dohodkom v juniju. V prvi polovici julija so se dohodki že popolnoma izenačili z dohodki, ki so bili doseženi v istem času lanskega leta. Povprečno se vozi že 20 odstotkov več potnikov, kakor lansko leto v tem času.

Včerajšnji obiski ministra dr. Auerja

RIM, 24. jul. Ob 11. uri je g. dr. Auer odšel prvič v Vatikan, da uradno obišče eminenco kardinala **Paccellija**, državnega tajnika svetega očeta papeža. Z g. dr. Auerjqem je bil g. **Simić**, naš poslanik pri Vatikanu. Ob tej priliki sta državni tajnik kardinal **Paccelli** in jugoslovanski pravosodni minister g. dr. **Auer** dokončno določila uro prvega jutrišnjega sestanka, na katerem bo podpisan nov konkordat med Jugoslavijo in sv. Stolico.

Razgovor med kardinalom g. Paccellijem in pravosodnim ministrom g. dr. Auerjem je bil izredno prisrčen. Konkordat bo podpisan jutri v četrtek ob 11.30 po strogem ceremonialu, ki ga zadnja desetletja izvajajo v Vatikanu pri takih prilikah.

Takoj po podpisu bo sveti oče papež sprejel v posebni avdijenci najprvo g. dr. Auerja samega, **na kar bo sveti oče papež dovolil avdijenco za spremstvo jugoslovanskega pravosodnega ministra in za jugoslovanske novinarje, ki jih bo nato sprejel kardinal g. Paccelli.**

V Vatikanu se je g. dr. Auer vnovič sestal z msgr. **Pizzardom**, podtajnikom sv. Stolice. Tudi ta sestanek je bil izredno prisrčen in prijateljski.

Danes opoldne je ga. ministra dr. Auerja prejela v jugoslovanskem poslaništvu v Vatikanu v ulici Piemonta zelo razkošen buket cvetja iz vatikanskih vrtov, ki ga ji je poslal državni tajnik sv. Stolice. Naglaša se, da je to izredno znamenje pozornosti napram gospe dr. Auerjevi, pozornost, ki je izredno redka v analih vatikanskega ceremoniala, ker v zadnjih 10 letih ne vedo, da bi jo bili podobno izkazali kaki drugi dami.

Tekom popoldneva je bil svetnik našega poslaništva pri Vatikanu msgr. **Moscatelo** v državnem tajništvu sv. Stolice, kjer je imel daljšo konferenco z msgr. Pizzardom. Še enkrat sta oba podrobno določila okolnosti jutrišnjega podpisa konkordata med Jugoslavijo in sv. Stolico in sprejem g. dr. Auerja pri sv. očetu papežu.

Današnji rimski listi priobčujejo poročila o včerajšnjem sprejemu g. dr. Auerja in objavljaj slike.

Danes popoldne bo gosp. dr. Auer s svojim spremstvom in z jugoslovanskimi novinarji obiskal cerkev sv. Petra. Pojasnila bo dajal msgr. Moscatelo z osebnostmi iz vatikanskih krogov in servica za varstvo starin. Ker delajo pravkar v cerkvi sv. Petra popravila, bodo jugoslovanskega pravosodnega ministra seznanili, pri tej priliki tudi z modernimi tehničnimi sredstvi za ohranitev in varstvo arhitektonskih starin. Ta obisk ni uradnega značaja.

Iz pozornosti do jugoslovanskega pravosodnega ministra je rimska varnostna služba povečala častno stražo pred našim poslaništvom v Vatikanu.

Današnje kosilo, ki ga je priredil naš poslanik g. Simić v čast ge. in g. dr. Aurja in jugoslovanskih novinarjev, je poteklo v prisrčnem in intimnem razpoloženju.

Jutri po avdijenci pri sv. očetu papežu bo pravosodni minister g. dr. Auer kosil pri rektorju zavoda sv. Jeronima msgr. Madjercu. Zvečer bo svečana večerja, ki jo priredi poslanik g. Simić v čast kardinala g. Paccellija, vatikanskih visokih dostojanstvenikov in jugoslovanskega pravosodnega ministra.

Nocoj ob 9. uri priredi odpravnik poslov našega poslaništva pri Kvirinalu g. Kasidolac intimno večerjo v hotelu Kvirinal v čast gospe in g. dr. Auerja.

Politični utrinki

Slovenski socialisti za sistem kandidatnih list

»Delavska Politika« objavlja na uvodnem mestu članek, kakšen naj bo novi volilni zakon. Odločno se izreka proti sistemu okrajnih volitev, ker da je ta nepravičen in bi mogla ostati brez mandata tudi stranka, ki je dobila do dvesto tisoč glasov. Zahteva, da se uvede proporcionalni volilni sistem in zato je za sistem državnih kandidatnih list. Če pa te ne bi bile mogoče, potem je tudi za uvedbo okrožnih kandidatnih list. List pravi, da je sistem, po katerem voli vsak okraj svojega poslanca, reakcionaren, kar pa bi moral list šele dokazati. Na Angleškem je delavska stranka s tem sistemom čisto zadovoljna.

Slovenski socialisti se organizirajo

»Delavska Politika« poroča, da so bili v Mariboru, Šoštanju, Konjicah in v Slovenski Bistrici sestanki socialističnih zaupnikov, na katerih se je z velikim navdušenjem sklenilo, da se ustanovi Socialistična zveza delovnega ljudstva kot politična organizacija socialističnega delavstva. Med drugim se je na teh sestankih tudi zahtevalo, da se takoj izpremenita zakona za podeželske in mestne občine ter da se nato na podlagi splošne, enake, tajne in proporcionalne volilne pravice razpišejo volitve v vse občine.

Politika toleriranja

Tako pravi »Obzor« v svojem uvodniku, v katerem analizira sedanjo politično situacijo. Glavno vprašanje teh dni je bilo pooblastilo, ki ga je vlada zahtevala za sebe, da more izdati potrebne politične zakone. Ti zakoni so nujni, ker smo danes v nenormalnem stanju. Vlada ne more odpraviti raznih napak, ker jo ovirajo razna zakonska določila, ki jih ne more kar kratkomalo odpraviti. Tako je nastalo stanje toleriranja političnega razvoja. — Nove politične zakone mora odobriti posebni odbor. Gotovo bodo nekateri skušali v tem odboru, da se bodo z novimi zakoni čim bolj omejile državlj. svoboščine. Na drugi strani pa upa »Obzor«, da bodo radikali, dr. Korošec in dr. Spaho, ki so znali že v opoziciji krepko braniti demokratična načela, tudi v odboru onemogočili vse reakcionarne predloge. Nato govori »Obzor« o stališču vlade ter o prizadevanju parlamentarne opozicije, da ovira delo vlade. Zagovarja delo vlade in se ostro izjavlja proti parlamentarni opoziciji ter končno ugotavlja, da je **sedanja vlada v prehodni dobi** in da jo je zato treba podpirati, da bo to prehodno stanje izvedeno s čim manjšimi pretresljaji. Tako v interesu vlade ko izvenparlamentarne opozicije je, da se čim preje izvedejo nove volitve in zato vlada danes politika toleriranja.

Heil Hitler! v Stari Cerkvi

Iz Kočevja smo prejeli:

»Slovenec« se skupno s slovensko javnostjo razburja zaradi dogodkov v Stari Cerkvi pri Kočevju. Do tu je stvar tudi v redu, vendar »Slovenec ne bi bil oni »resnicoljubni« slovenski list, če ne bi tudi tega dogodka knjižil v breme dr. Marušiču in Puclju. »Slovenec« je že neštetokrat pokazal svojo strahotno pozabljivost, zato bi ga samo na nekaj opomnili: Gospodje, vprašajte naše kočevske Slovence, ali je rastel greben Nemcem tudi v časih ko jih je v šahu držal sreski načelnik g. **Platzer**, ki so ga baš prijatelji »Slovenca« spravili iz Kočevja?

»Vreme« in »Pof«

Tudi g. Krakov, direktor »Vremena« ima slab spomin. Strahotno se huduje nad »Pofom«, pri tem pa pozablja, da je bil sam duševni oče one slavne »gvozdene garde«, ki menda ni bila drugačna kakor »Pof«.

Italijanski tisk proti Angliji in Japonski

Protijaponske demonstracije v Milanu, Genovi in Rimu — Pred sestankom DN

Eden se že pripravlja na pot v Ženevo

LONDON, 24. julija. W. Pravosodni minister Anthony **Eden** odpotuje v Ženevo brzkone že koncem tega tedna. Zastopal bo Anglijo kot glavni delegat na zasedanju sveta DN, ki se ima pričeti v prvi polovici prihodnjega tedna.

Dobro poučeni krogi pravijo, da so se koncepcije angleške in francoske vlade glede italijansko-abesinskega spora zelo izenačile. Britanska vlada, popravljajo poučeni krogi včerajšnje vesti, pa zaenkrat še ni izdala nikake odredbe o ponovnem dovoljenju uvažanja orožja in drugega vojnega materijala preko angleškega ozemlja v Abesinijo.

Postopek sveta DN

PARIZ, 24. julija. **Havas poroča iz Londona: Tukajšnji politični krogi so mnenja, da bo moral svet DN proučiti celokupno vprašanje italijansko-abesinskega spora, tudi če bi se vsi štirje člani razsodišnega odbora domenili o izberi petega posrednika.** Svet DN je pristojen zato, ker sedanji italijansko-abesinski spor ograža mir. **Najboljše bi bilo, kakor mislijo tukajšnji politični krogi, če bi se sama Italija sklicevala na čl. 12. pakta,** kar bi povzročilo načelno razpravo o tem, ali je Abesinija izpolnila vse pogoje, ki jih pakt zahteva od članic DN. S tem v zvezi pa bi nastala tudi splošna debata o italijansko-abesinskem sporu. — Če pa Italija tega ne bi storila, mora Društvo narodov samo ali pa kak član sveta DN zadevo spraviti v razpravo.

Izjava abesinskega poslanika

Vojna z Abesinijo bi zanetila vstajo vseh koloniziranih narodov

PARIZ, 24. julija. AA. Abesinski poslanik v Londonu je izjavil listu **»Echo de Paris«**, da se bodo Abesinci dali do zadnjega pobiti za svojo neodvisnost. **Morebitni spopad z Italijo ne bi ostal v sedanjem okviru, ker bi najbrž pomenil znamenje za strahovit odpor in prevrat vseh koloniziranih narodov proti Evropcem.**

»Anglija je na strani razbojnikov...«

Italijanski tisk je začel z novo kampanjo proti Angliji

RIM, 24. julija. **Agencija Stefani poroča:** Vest, ki so jo objavili neki londonski listi, po kateri je angleška vlada sklenila preklicati uvoz orožja v Abesinijo, je naletela v Italiji na velik odpor in izzvala v tisku **novo hudo kampanjo proti Angliji.**

»Giornale d'Italia« pravi, da je to jasen dokaz **angleške aktivne solidarnosti z Abesinijo.** Italija bo smatrala to kot izraz angleškega sovraštva napram njej. V Londonu si sicer prizadevajo ostati nepristranski in braniti samo prestiž Društva narodov zaradi miru in pravice. Toda kako naj si razlagamo njihovo ravnanje, v času, ko je japonska vojska vdrla v Kitajsko in so Kitajci protestirali zaradi tega pri Društvu narodov, a so v Londonu k vsemu temu molčali? Najnovejša gesta angleške vlade se prav v ničemer ne razlikuje od takratne angleške politike. Vesti o angleški objektivnosti in nepristranosti so zgolj izmišljene bajke. **Anglija se je postavila na stran razbojnikov in jih oborožuje ter pripravlja na vojno proti italijanskemu narodu, ki se pripravlja, da izvrši svojo civilizacijsko misijo prav zaradi utrditve miru in pravice na svetu.**

Med Italijo in Japonsko

TOKIO, 24. julija. W. Kampanja italijanskega tiska proti Japonski je izzvala v Tokiju in drugih japonskih centrih veliko vznemirjenje. **Listi hudo obsojajo ravnanje italijanskega tiska, ki je zakrivilo tudi protijaponske demonstracije fašističnih množic.** Tako pravi **»Asahi Simbun«**, da skušajo italijanski listi pretvoriti italijansko-abesinski spor v spor med belo in ostalimi rasami na svetu. Nadejajo se, da bodo s tem geslom prisilili Veliko Britanijo in Francijo, da se bosta pridružili Italijanom v boju proti Abesiniji.

V ostalem sprejema japonski tisk italijanske napade docela hladnokrvno. Pooblaščeni zastopnik zunanjega ministrstva je ob priliki običajnega sprejema japonskih in tujih novinarjev omenil italijansko tiskovno kampanjo in dejal **med drugim, da vlada na Japonskem svoboda tiska in da se zato pri presoji stališča japonske vlade ni mogoče sklicevati na mnenje japonskih listov. V ostalem je potrdil vesti, da bo pričetkom prihodnjega leta v Addis-Abebi ustanovljeno japonsko poslaništvo.**

Protijaponske demonstracije v Italiji

LONDON, 24. julija. **Agencija Reuter poroča:** Zaradi silne kampanje italijanskega tiska proti Japonski je prišlo v **Milanu, Genovi** in drugod do velikih demonstracij. **V Rimu** so močni policijski oddelki zastražili japonsko poslaništvo. Polslužbeno se skušajo ti glasovi demantirati in se zatrjuje, da so se vršile samo manifestacije za Italijo v zvezi s posebnimi Mussolinijevimi izjavami, ki jih je objavil neki francoski list.

Japonske kupčije v Abesiniji

Ista agencija poroča: **Agenti japonskih tovarn orožja in streliva razvijajo v Abesiniji veliko akcijo. Sklenili so že celo vrsto dobrih kupčij in sedaj na vso moč pospešujejo ekspedicijo večjih količin orožja in streliva iz Japonske v Abesinijo. Transporti se imajo izvršiti preko Džibutija.**

Turčija se za spor zelo zanima...

TOKIO, 24. julija. AA. Turški odpravnik poslov **Nebil bej** je posetil pomočnika japonskega zunanjega ministra in dobil pri njem informacije o japonskem službenem stališču v italijansko-abesinskem sporu. Sam pa ga je obvestil **o stališču turške vlade, ki se za ta spor zelo zanima.** Turčija sama je imela pred leti z Italijo slične težave, kakor jih ima sedaj Abesinija.

Turški general za abesinsko armado

CARIGRAD, 24. julija. W. Častni turški konzul v Addis-Abebi je prispel semkaj. Novinarjem je izjavil, da bo skušal pridobiti za abesinsko službo bivšega turškega generala **Vehbi pašo**, ki je izgubil turško državljanstvo. Pristavil pa je, da bo šel na posel samo, če turška vlada temu ne bo nasprotovala. Konzul se bo najbrž informiral pri pristojnih činiteljih, kaj sodijo o njegovi nameri.

Nizozemska vlada pred ostavko?

Nezadovoljstvo z vladnimi predlogi za varčevanje

HAAG, 24. julija. AA. V nizozemski notranji politiki so nastale včeraj hude težave. V parlamentu se je vršila zelo razgibana diskusija o vladnih predlogih za varčevanje, da bi se proračunsko gospodarstvo zaključilo brez deficita. **Med razpravo so zastopniki raznih političnih strank podali izjave, da ne bodo podpirali vlade pri izglasovanju njenih predlogov.** Situacija je postala tembolj resna, ker je tudi največja vladna stranka, katoliška državna stranka, sklenila z večino glasov, da ne bo podpirala gospodarske politike vlade g. **Kolijna.** Snoči je ministrski predsednik Kolijn v senatu izjavil, da nadaljevanje debate o vladnih predlogih ne bi imelo nikakega smisla, nakar so sejo ob 21. uri prekinili in odgodili.

Ko je ministrski predsednik odhajal iz parlamenta, mu je ogromna mas priredila sicer burne ovacije, **toda v poučenih političnih krogih prevladuje mnenje, da se je vlada nenadoma znaša v latentni krizi in je pričakovati, da bo danes dopoldne podala ostavko.**

Aca Stanojević v Beogradu

BEOGRAD, 24. julija. b. Davi se je vrnil v Beograd Aca Stanojević, ki se je mudil v Zagrebu zaradi očesne operacije. Na postaji so ga pričakovali njegovi ožji prijatelji.

Našička afera v Beogradu

BEOGRAD, 24. julija. b. Na okrožnem sodišču v Beogradu bodo jutri zaslišani na predlog drž. tožilca dr. Mavrović v zvezi z našičko afero, bivši pravosodni minister dr. Dragutin **Kojić**, bivši minister Voja **Janjić** in dr. Velikar **Janković**. Zaslišanju bo prisostvoval tudi bivši minister dr. Nikola **Nikić** in njegov zagovornik doktor **Lončarević**.

Rekvijem za pok. dr. Dollfussom

BEOGRAD, 24. julija. b. Danes je bil v cerkvi Kristusa Kralja v Beogradu svečan rekvijem za pokojnega dr. Engelberta Dollfussa in so se ga udeležili avstrijski poslanik Heinrih **Schmidt**, nemški poslanik v. **Heeren**, madžarski poslanik v. **Alp** in mnogi drugi diplomatje in dostojanstveniki.

Zemljoradniki in volilni zakon

BEOGRAD, 24. julija. b. V zvezi z donešenjem novega volilnega zakona so zemljoradniški poslanci dali časnikarjem svoje stališče glede tega zakona. Zahtevajo to-le: 1. javno glasovanje je reakcionarsko. Pri javnem glasovanju se lahko napravi pritisk na volilne mase, ki stojijo gospodarsko slabše, od strani oblasti, kakor tudi od strani posameznikov, in s tem se falzificira izid volitev. Lahko se kupujejo glasovi ter se vrši korupcija, zato se v novem volilnem zakonu zahteva tajno glasovanje. 2. Sistem sreskih kandidatnih list je nepraktičen. Tudi pri tem sistemu je mogoč pritisk na posameznike, ker je edinica manjša, od strani oblasti, kakor tudi od bogatejših ljudi, zato se lahko zgodi, da pri več kandidatnih listah lahko izide kot zmagovalec kandidat z manjšim številom volilcev. Treba je torej uvesti okrožne volilne edinice. Okrožne volilne edinice morajo biti enake, toda ne prav majhne. Najboljše bi bilo, da imajo takšna volilna okrožja najmanj po 10 administrativnih srezov. 3. Proporcionalni sistem s predstavništvom manjšine je pri razdeljevanju mandatov najboljši in najpravičnejši sistem, da pridejo vse politične struje do izraza.

Seja finančnega odbora senata

BEOGRAD, 24. julija. b. Danes dopoldne in popoldne je bila seja finančnega odbora senata, na kateri se je pretresal predlog zakona o dvanajstinah. Sejo je otvoril predsednik finančnega odbora senator Daka **Popović** ob 9. uri. V načelni razpravi o dvanajstinah so sodelovali dr. Sava **Ljubibratić**, dr. Benjamin **Šuperina**, dr. Bogdan **Gavrilović**, dr. Albert **Kramer** in dr. Jovan **Altiparmaković**. Po daljši debati je bil zakonski predlog o dvanajstinah v načelu sprejet. Popoldne se je seja finančnega odbora nadaljevala ob 16. uri in se je na njej razpravljalo o predlogu zakona v podrobnostih. Senat sedaj še vedno razpravlja in bo verjetno končal s svojim delom že nocoj, tako da bo že jutri dopoldne mogoč pričetek načelne debate v plenumu senata.

Zanimanje kraljice Marije za slovanske filme

Kranj, 24. julija.

Pretekli teden je tukajšnji kinopodjetnik v Narodnem domu g. Hvala predvajal znani češki film »Reka«. Nj. Vel. kraljica Marija je pri vožnji skozi Kranj opazila reklamo za ta film. Preko žandarmerijske stanice je bil g. Hvala pozvan, naj prinese film čimpreje na dvor na Bled. Obveščen je bil tudi »Star« film v Zagrebu.

G. Hvala je naročeni film odnesel na Bled, kjer so ga na dvoru predvajali v četrtek zvečer. Film »Reka« prikazuje lepe slike iz narave in taki filmi so Nj. Vel. osobito priljubljeni. G. Hvala, ki je bil počaščen s poklicom na dvor, je pa izročil za dvorni kino tudi nekaj filmov o Kranju.

Konstituiranje Jugoslovanskega kluba -- Zemljoradniki niso pristopili

BEOGRAD, 24. julija. b. Kakor smo včeraj javili, je Jugoslovanski klub narodnih poslancev ves dan zboroval. Danes je bil izdan od strani predsedništva komunike, ki naglaša, da je ostala v klubu enotnost glede narodnega in državnega edinstva, ter da hoče klub čuvati nacionalno fronto, nadaljujoč energično borbo za ostvaritev svojega gospodarskega in nacionalnega programa. Komunike nadalje trdi, da je politika kluba zdrava, kar dokazujejo številne izjave in pozdravi, ki jih stalno dobiva klub od naroda. Klub je sklenil, da ustanovi zaradi stalne zveze z narodom in volilci sekretarijat. Klub je izvršil stalno konstituiranje. Za predsednika je izvoljen Bogoljub **Jevtić**, za podpredsednika dr. **Janko Baričević**, za sekretarja pa **Živko Danilović**, Borivoj **Djordjević**, Dragiša **Milanović** in Radivoj **Nanić**, za začasnega blagajnika v klubu pa je bil izvoljen sekretar Borivoj **Djurić**.

Zanimivo je, da v odboru ni še nobenega zemljoradniškega poslanika, nekateri mislijo, da namerava zemljoradniki ustanoviti poseben klub. V zvezi s tem se je razgovarjal vaš dopisnik z nekaterimi zemljoradniki in poslanci in jim postavil vprašanje, ali bodo ustanovili svoj samostojni klub ali ne. Dobil je odgovor, da začasno ne. Mi smo izrazili željo, da naj bi se izdelal točen gospodarski in politični program, in da naj bi se šlo med narod in tam ugotovilo hotenje volilcev. Pri tej svoji nameri tudi ostanemo. Mesec avgust bomo porabili za politične sestanke in shode, potem šele bomo odločali o samostojnem klubu.

Šahovski turnir

BEOGRAD, 24. julija. b. Danes je bil v šahovskem turnirju za prvenstvo Jugoslavije prost dan. Današnji dan so igralci porabili, da končajo prekinjene partije. Mojster König je premagal Vukovića, Avirović Petrovića, mojster Kostić pa Avirovića. Mojster Drezga je v partiji s Filipovićem v boljši poziciji, a je napravi napako, ki ga je stala trdnjavo in s tem je Filipović zmagal. Mojster Tomović je premaga Kalabarja. Najzanimivejša je bila partija me favoritoma Pircem in Trifunovićem, ki je zelo komplicirana. Trifunović je imel že izgled, da dobi partijo, vendar pa je Pirc dosegel remis. Sedanje stanje turnirja je po 14. kolu sledeče: **Pirc 11, dr. Trifunović in Kostić po 10 in pol, Schreiber 9 in pol, Bröder 8 in pol, dr. Kostić in Tot 7 in pol, Vuković in Tomović po 6 in pol, Nedeljković in dr. Drezga po 5, Petrović 4 in pol, Filipović 4, Avirović 3, dr. Kalabar 2 in pol.** Jutri bo poslednje še 15 kolo. Pirc se bo pomeril z dr. Drezgo, Kostić z dr. Astalošem, dr. Trifunović in König s Tomovićem. Vsi mojstri so ostali favoriti za glavna mesta, za prvo mesto ima vedno največje šanse naš mojster Pirc, če bo dosegel le 7 in pol točk z dr. Drezgom, bo na prvem mestu, če pa premaga nasprotnika, mu ne bo treba deliti prvega mesta z nikomur, in Pirc ostane priznan prvak za dve leti. Pirc ni izgubil dosedaj nobene partije.

Streli v argentinskem senatu

LONDON, 24. julija. W. V argentinskem parlamentu v Buenos Ayresu je prišlo včeraj do hudih dogodkov. V senatu se je vršila proračunska debata. Nenadoma je neki neznanec z galerije oddal nekaj revolverskih strelov proti predsedniški mizi. Streli so izzvali v parlamentu nepopisno paniko. **Kmetijski minister Dujau in senator Bejere sta bila težko ranjena.** Ranjena je bila še neka tretja oseba. Neznanca so takoj nato aretirali, ranjence pa so prepeljali v bolnico. **Senator Bejere je pol ure pozneje izdihnil.**

V argentinskih političnih krogih je izzval krvavi incident v parlamentu silno vznemirjenje.

O podrobnostih krvavega dogodka v argentinskem senatu poročajo listi, da je do incidenta prišlo po ostrem prepiru med senatorjem **Delatorrem** na eni in finančnim ministrom **Lopijem**, kmetijskim ministrom **Dujauom** in senatorjem **Bejerom** na drugi strani. Ta prepir je hudo razvnel nekega bivšega policijskega komisarja **Valdeza**, ki je bil pred kratkim odpuščen iz državne službe, tako da je nazadnje z galerije oddal nekaj strelov proti prepirajoči se skupini državnikov in parlamentarcev.

Poleg kmetijskega ministra Dujaua in senatorja Bejere, je bil ranjen tudi narodni poslanec **Manchini.** Čim so bili oddani revolverski streli v razpravni dvorani je policija zasedla vse izhode parlamenta ter je tako preprečila beg atentatorja Valdeza, ki so ga nekaj minut pozneje aretirali.

= Sport =

Tour de France

Trinajsta etapa — etapa žeje.

Trinajsta etapa se deli na dve poletapi: Marseille—Nimes (112 km) in Nimes—Montpellier (56 km). Prva poletapa Marseille—Nimes, ni navadna razdalja med dvema krajema, ni ena, številnih etap »Toura«. Sicer tudi ne spada med posebne etape, kjer je treba premagati ta ali oni handicap. Tu ni nobenih grozo vzbujajočih gorskih velikanov, na celi progi ni niti enega griča. In vendar! To je etapa žeje. Že par kilometrov za Marseillom se pokrajina čudno spremeni. Drevje čisto izgine, malega grmičja je vedno manj, rože še pravkar tako bohotne, so samo še spomin. Kamor seže oko, samo kamenje: Sahara kamenja! Sonce pa neusmiljeno pripeka. Pred žgočimi žarki dirkačev ne morejo ščititi njih čepice, zato poveznejo na glave ogromne slamnate klobuke, kot jih nosijo domačini, toda tudi to dosti ne pomaga. Dirkači imajo samo eno misel: žeja, voda, piti...! Toda nikjer ni studencev, niti hiš ne...

Pri tej tropični vročini je minila več kot ena ura predno je bilo mogoče sploh govoriti o kaki dirki. Kajti žgoča kamenita puščava je sprva vzela dirkačem vse veselje, da bi kaj podvzeli. Sicer so poizkusili Cogan in še par touristov, malo nato še Teani pobeg, toda tropa jih je kmalu zopet vsrkala, ne da bi posebno pospešila tempo. Šele malo pred Crau se energično odtrga Vasco Bergamaschi, letošnji zmagovalec v »Giro d' Italia«. Ostali so bili sprva preveč presenečeni, da bi bili reagirali. Edino Belgijca Lowie in Vervaecke, sta se takoj vrgla na zasledovanje. Toda pred njima je dirjal »Singapore« (tako imenujejo Bergamaschija, zaradi njegovega azijatskega obraza) in sicer v takem tempu, da je pri Saint Martin de Crau (67 kilometrov) že 55 sek. pred Belgijcema, in 1:50 pred najbližjo grupo v kateri so bili Leducq, Teani, Stettler, Cloarec, Faure, Mauclair in Händel. 18 km pred Nimes, ciljem te poletape, je znašala prednost Italijana 1:00 pred Lowie—Vervaecke in 3:45 pred ostalimi. Zadnjih 18 km pa je prevozil v taki brzini, da je pustil za seboj Belgijca kar za 3 minute in je prevozil cilj v času 4:09:16. 2. Vervaecke, 3. Lowie, 4. Aerts.

Po kratkem odmoru so startali dirkači k drugi poletapi Nimes—Montpellier (56 km) Zmagal je Francoz Speicher v času 1:16:04, 2. Vietto, 3. Archambaud, 4. Leducq, 5. Fontenay, 6. Moineau (vsi z istim časom), 7. R. Maes 1:16:31, 8. S. Maes.

Po trinajsti etapi vodi v skupni klasifikaciji še vedno R. Maes s časom 81:00:34, v nacionalni pa Belgija s 243:54:40 v prejšnjem vrstnem redu.

Štirinajsta etapa.

Štirinajstvo etapo Montpellier—Perpignan so absolvirali dirkači zopet v dveh poletapah: Montpellier—Narbonne (103 km) in Narbone—Perpignan (63 km) Zadnja etapa pred Pireneji je vedno tudi najmirnejša. Vsaj na prvem delu proge ni niti pusta pokrajina niti razpoloženje dirkačev dopuščalo kakih senzacij. Na cilj so prišli skoraj vsi dirkači strnjeno, kar se je zgodilo topot prvič tekom cele dirke. Zmagal je v spurtu Le Greves nad Aertsom v času (ki tudi kaže, da se vozači niso preveč napenjali) 3:55:12. 2. Aerts, 3. Pélisier, 4. Speicher, na petem mestu pa vseh 49 dirkačev z istim časom kot zmagovalec.

Po kratki pavzi je bil start za drugi del etape. Startali so individualno z 2 minutnim presledkom. Tu so se izkazali kot dirkači velikega stila Archambaud, Leduq, Bergamaschi, Speicher in R. Maes, ki je startal kot zadnji.

Zmagal je Archambaud, ki je vozil v neverjetnem in enakomernem tempu pri močnem protivetru 63 km v 1:39:08, torej s povprečno hitrostjo 38 kilometrov. 3. R. Maes v 1:41:59, 3. Speicher, 4. Morelli, 5. Bergamaschi, 6. Leducq, 7. Faure, 8. Lowie, 9. Vietto, 10. Umbenhauer v 1:45:12.

Skupna klasifikacija v Perpignanu: R. Maes 86:36:00, 2. Speicher 86:47:22, 3. Camusso, 4. Morelli.

Nacionalna klasifikacija: 1. Belgija 260:54:21, 2. Francija, 3. Italija, 4. Nemčija, 5. Španija.

*

Naši plavači, ki gostujejo v Magdeburgu, so dosegli proti waterpolistom kluba »Magdeburg 1898« rezultat 3:3.

Beograjska »Jugoslavija« bo nastopila v nedeljo v Ljubljani proti Primorju v naslednji postavi: Spasić; Stokić, Lukić; Paunović, Radovanović, Andjelković; Milošević, Marković, Lojančić, Sekulić, Zečević.

Komite za srednjeevropski pokal, ki je te dni zasedal v Budimpešti, je odklonil predlog, naj bi drugo leto tekmovali v srednjeevropskem pokalu tudi Jugoslovani in Romuni. Pač pa je pripuščena Švica.

Nemška nogometna B reprezentanca, ki gostuje na Islandiji, je zmagala v svoji tretji tekmi nad Boldklubben Valur s 7:0. V četrti in zadnji tekmi na Islandiji, pa so zmagali Nemci proti tamošnji reprezentanci z 2:1.

V evropske finalu za Davisov pokal, sta Američana Allison in van Ryn po ogorčeni borbi, ki je trajala 2 in pol uri premagala Nemca v. Cramma in Duna s 3:6, 6:3, 5:7, 8:7 in 8:6.

Nov svetovni rekord v plavanju na 1 miljo je postavila Američanka Leonore Knight s časom 24:20,4, kar je za 14 sek. boljše od rekorda Helene Madison.

Ameriška nacionalna plavalna stafeta: Gilhula, Medica, Flanagan in Mc Jones je dosegla v Los Angeles na 4×200 m izboren čas 9:02:2, kar je samo za 4 sek. slabše od svetovnega rekorda japonske stafete.

Ptujski mali harmonikarji zopet doma

Ptuj, 24. julija.

Ptujski mali harmonikarji so napravili turnejo po Slavoniji in Hrvaški. Zbor šteje 26 malčkov v starosti od 6 do 12 let.

Prvi koncert so priredili 13. t. m. v veliki dvorani pivovarne v **Daruvaru.** Koncert so morali naslednji dan ponoviti v parku. Udeležencev je bilo do štiri tisoč. Več točk so morali ponoviti. Najbolj jim je ugajal venček s solopetjem, ki so ga izvajali posamezni malčki. Od tu so se odpeljali v **Novo Gradiško.** Pavsod so bili sprejeti zelo prisrčno. Občinstvo je jemalo harmonikarje na svoje domove, kjer so jih pogostili. V **Gradiški** so priredili koncert v kino dvorani. V torek 16. t. m. so se odpeljali z avtobusom v **Slavonsko Požego**, koder so jih že nestrpno pričakovali. Koncert so priredili v krasni dvorani gasilskega doma. Naslednji dan so se odpeljali v zdravilišče **Lipik.** Tu so nastopili v zdraviliški dvorani, ki je bila natrpana do zadnjega kotička. V Lipiku so ostali dva dni. Ogledali so si zdravilišče. V kopališču so se zastonj osvežili za nadaljno turnejo.

Po dvodnevnem počitku so se odpeljali v **Bjelovar.** Nastopili so v zasedeni dvorani Sokolskega doma. Tukaj so zaključili svoj prireditveni program, ki je bil zelo pester, ter so se naslednji dan odpeljali v Zagreb, ki so si ga dobro ogledali. V nedeljo zvečer pa so se vrnili domov k svojim mamicam, ki so jih že težko pričakovale. Lepi spomini na izlet bodo pač ostali harmonikarjem trajno v spominu.

Vso pohvalo zasluži učitelj g. **Baša**, ki je po enoletnem učenju izvežbal naše malčke v majhne mojstre. Našo narodno pesem pa so malčki v vsej njeni lepoti pokazali bratom Hrvatom.

Po uspehu in priznanju, ki so ga želi naši mali umetniki, je razvidno, kako neumestno je bilo obregovanje in zavistno kritiziranje ptujskih malih harmonikarjev.

Izreden občni zbor mariborskih gasilcev

Maribor, 23. julija.

Še do pred leti je veljala mariborska gasilska četa za trdnjavo nemštva v Mariboru. Šele stremljenja nacionalistov so za vselej pred tremi leti očistila četo vseh nemških in celo protidržavnih vplivov in jo postavila na one temelje nacionalnosti, ki so pred vsem veljavni za naše gasilstvo, ki mora biti trdna opora narodu in državi. Žal, da so se prekmalu pričela pojavljati v četi politična trenja. Nekaterim ni bilo prav, da vodijo četo nacionalno neoporečeni ljudje in so otvorili najljutejšo kampanjo, da je bilo primorano takratno vodstvo z dr. Jančičem na čelu odstopiti. Trenja so se nadaljevala in je morala večkrat s svojimi odloki poseči vmes tudi župa, ki se je v polni meri zavedala, kaj pomenja gasilstvo v Mariboru tudi z nacionalnega vidika in so bili njeni odloki vselej na mestu. Sile, ki so delovale na razdorih in ki so bile zelo vidne tudi na ponedeljkovem izrednem občnem zboru, so hotele na vsak način preprečiti mirno delovanje čete in so zaenkrat tudi uspele. Mariborska javnost, dobro poučena o razmerah in motivih, gleda skeptično na vse to.

Izredni občni zbor je bil v ponedeljek zvečer v dvorani gasilskega doma na Koroški cesti in so se ga mimo številnega članstva udeležili še zastopnik župana ravnatelj **g. Rodošek**, zastopnik vojaštva kapetan **Joksimović**, delegat zajednice **Stanko Pristovšek** iz Ljubljane, zastopnik župe Maribor levi breg **g. Ambrožič** in zastopnik župe Maribor desni breg **g. Pfeifer.** — Občni zbor je otvoril in vodil predsednik **Bogdan Pogačnik**, ki se je v prvih besedah spomnil kralja Petra II., nato pa predlagal, da se pošlje udanostna brzojavka pokrovitelju kraljeviču Tomislavu, pozdravni brzojavki pa ministru za telesno vzgojo g. Komnenoviću in Zvezi gasilcev v Beogradu. Predsednik je nato orisal delovanje čete v pretekli poslovni dobi in iznesel vse težkoče, ki so bile v zvezi z delovanjem. Pojasnil je tudi, zakaj je prišlo do sklicanja izrednega občnega zbora. Župa namreč dvakrat zaporedoma ni hotela potrditi nekaterih izvoljenih odbornikov in jih je končno imenovala sama, kar večini članstva ni bilo prav. Neposreden povod za sklicanje izrednega občnega zbora pa je izzval incident, ko je v spremstvu župnih funkcionarjev prestopil četne prostore poveljnik mestne policije. Predsednik je še naglasil, da je treba vrniti četi mirno ozračje, da se omogoči delovanje po intencijah, ki jih gasilska organizacija zasleduje.

Sledila so poročila tajnika **dr. Senkoviča**, blagajnika **Divjaka** in šef-zdravnika **dr. Kaca.**

Pri debati o poročilih sta govorila gg. **Hamerščak** in **Krambergar**, ki sta iznesla često enostranske in neutemeljene očitke napram prejšnjemu poveljstvu. To gotovo ni bilo v smislu tovarištva, ki bi moralo vladati med gasilci. — Po kratkem odmoru so sledile volitve upravnega in nadzornega odbora. Upravni odbor tvorijo: predsednik bančni ravnatelj **Bogdan Pogačnik**, poveljnik **Franjo Ramšak**, podpoveljnik **Ivan Čerče**, tajnik **Krambergar**, blagajnik **Divjak**, orodjar **Josip Černi**, namestnik orodjarja **Ferdo Krajnc**, oddelni vodje **Benedičič**, **Giber**, **Ratej**. — V nadzornem odboru so: **dr. Sekula**, **dr. Kovačec**, **Krieger**, **Robinšak** in **Kribernig**. Šef-zdravnik je **dr. Bedjanič**. — Kot delegata za župno skupščino sta bila izvoljena predsednik Bogdan Pogačnik in poveljnik Franjo Ramšak.

IV. Mariborski teden

Vozne olajšave in legitimacije

Kakor smo že ponovno poročali, je Generalna direkcija drž. železnic dovolila za poset »Mariborskega tedna« polovično vožnjo, in sicer od 1. do 13. avgusta za dopotovanje in od 3. do 15. avgusta za povratek. Posetniki Mariborskega tedna, ki se hočejo poslužiti te ugodnosti, morajo kupiti na odhodni postaji ali pri Putniku poleg direktne vozne karte do Maribora tudi rumeno železniško legitimacijo K-13 po Din 5. Vozne karte v Mariboru ne smejo oddati, kajti na podlagi te in rumene legitimacije, na kateri urad Mariborskega tedna potrdi obisk, imajo brezplačen povratek. Legitimacije za vstop na »Mariborski teden« kupijo v Mariboru.

Vstopnice in legitimacije za zunanje posetnike je določila uprava kot sledi: Obiskovalcem, ki plačajo za vozno karto do Din 15, se žigosa žel. legitimacija na podlagi običajne dnevne vstopnice za Din 5. Ako je plačal za vozno karto od Din 15 do 25 mora kupiti legitimacijo za Din 10, ki je veljavna za dva dnevna in 2 večerna obiska. Pri vozni karti od Din 25 do 60 si mora nabaviti legitimacijo za Din 15 in velja le-ta za 3 dnevne in 3 večerne obiske. Če ga stane vozna karta Din 60 ali več, si kupi legitimacijo za Din 25, ki mu omogoča 6 kratni dnevni in 6kratni večerni obisk. Legitimacija se glasi na ime in je neprenosna.

Vsak zunanji obiskovalec, ki želi ostati več dni v Mariboru in večkrat posetiti Mariborski teden, lahko tedaj, če je za vozno karto plačal Din 15 do 25, oziroma do Din 60, kupi dražjo legitimacijo, ki mu omogoča željeno število obiskov.

Zunanje obiskovalce opozarjamo na stanovanjski urad Mariborskega tedna, ki posluje ves čas trajanja M. T. dan in noč pri vseh vlakih na novem peronu glavnega kolodvora.

Vstopnice in legitimacije za Mariborčane in vse one, ki se ne poslužujejo polovične vožnje. Enkratna dnevna vstopnica stane Din 5, enkratna večerna pa Din 3, za otroke, dijake s šolsko legitimacijo in vojake do narednika pa dnevna ali večerna Din 2. Stalne legitimacije, ki veljajo za 10 dnevnih in 10 večernih obiskov, stanejo Din 25.

Vzgojitelj kralja Petra II. v Ljubljani

Ljubljana, 24. julija.

V torek proti večeru se je izprehajal po razkošno cvetočem Tivoliju v družbi prof. Jerana in njegove soproge g. Jeremija **Živanović**, vzgojitelj in učitelj nacionalnih predmetov našega mladega kralja Petra II.

G. Jeremija Živanović je znan kulturni delavec. Bil je gimnazijski profesor in je že več kot pred 25 leti ustanovil dijaški list »Venac«, ki izhaja še danes v Beogradu. Njegovi sotrudniki so poleg srednješolcev najodličnejši srbski pisatelji in pesniki. Pred leti je v njem izhajal prevod Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«. Celo življenjsko delo g. Jeremije Živanovića je posvečeno narodu in narodni prosveti. Bil je rektor »Višje pedagoške šole« (ki ima rang fakultete) v Beogradu, predsednik Jugoslov. profesorskog društva, ban in senator.

G. Jeremijo Živanovića odlikujejo skromnost, ljubezen do naroda in svobodne Jugoslavije ter temeljito znanje jugoslovanske književnosti. Prepričani smo, da bo naš mladi kralj pod vodstvom g. Jeremije Živanovića resničnо doumel vrednote naše jugoslovanske književnosti ter vzljubil našo narodno in umetno pesem kakor našo prozo. Vzgojitelj visokega učenca dobro pozna tudi slovensko književnost. Poleg tega je velik prijatelj Slovencev in preživi vsako poletje po nekaj tednov v Sloveniji. G. Jeremiji Živanoviću, ki vživa največje zaupanje kraljevskega doma in celega naroda kot vzgojitelj našega mladega kralja, želimo prisrčno dobrodošlico med nami! M. Ž. K.

Radio

Četrtek, 25. julija.

Ljubljana: 12.00 Reproducirana glasba, 12.45 vreme, poročila, 13.00 čas, obvestila, 13.15 kino orglje na ploščah, 14.00 vreme, spored, borza, 18.00 Harmonika, trio, 18.50 slovenščina za Slovence (prof. dr. Kolarič), 19.10 čas, vreme, poročila, spored, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 22.00 Pesmi in plesna glasba.

Zagreb: 20.00 Koncertni večer, prenos iz Beograda.

Beograd: 20.00 Simfonični koncert orkestra kraljeve garde.

Javna dela v Trbovljah

V zadnji dobi so po zaslugi banovine, občine in Olepševalnega društva začeli s pospešenim delom pri javnih napravah. Dela pri preložitvi banovinske ceste mimo Spanca in Ličarjeve vile dobro napredujejo. Delavci so sedaj zaposleni pri gradnji betonskih škarp ob Trbovščici. Z gradnjo teh škarp pa je onemogočen dohod bližnjih prebivalcev do vode. Prizadeti so prepričani, da bo Hidrotehnični oddelek banske uprave uvidel upravičenost njihovih želja, to tembolj, ker imajo prebivalci okoli šole lep dohod do vode, ki je bil ohranjen tudi po regulaciji tistega dela potoka. Želja občanov je tudi, da bi se uredil studenec nasproti Grenkota tako, da bi bila tudi v nadalje možna njegova uporaba. Sprehajališče na Klečico — delo Olepševalnega društva — je tudi že dogotovljeno. Novo stopnišče pred cerkvijo, izvršeno po zamisli in načrtih občinskega stavbenika g. Ranzingerja, je za naš trg lepa pridobitev. Vendar se baš sedaj še bolj občuti potreba po dovršitvi tega dela s primerno omejitvijo prostora okoli spominske lipe osvobojenja. Nizka ograja, lepotično grmičevje in zasajene cvetice bi poživele ogromno betonsko maso stopnišča. Upamo, da bo predsedstvo občine tudi to uredilo.

Dnevni dogodki

× **Nacionalna ura.** Ob 19.30 predava književnik g. Stanislav **Vinaver** o naši umetnostni kritiki.

× **Spominska plošča ponesrečenemu Mirku Gombaču.** V nedeljo dopoldne so odkrili v Kamniških planinah v bližini Zoisove koče skromno spominsko ploščo akademiku in Sokolu Mirku Gombaču, ki se je letos na velikonočno nedeljo ponesrečil v planinah. V kapelici pri Zoisovi koči je bila zjutraj služba božja, ki jo je opravil pater Zurga ob veliki udeležbi turistov in pokojnikovih prijateljev. Po maši so odšli vsi k steni, kjer je vzidana spominska plošča. Pater Zurga je najprej blagoslovil ploščo ter se v pietetnih besedah spominjal mlade žrtve planin. Nato sta govorila še pokojnikov prijatelj Wili in zastopnik Skalašev, nakar so položili pred ploščo kite cvetja. Spominska plošča ima napis: V spomin Mirku Gombaču, ki se je ponesrečil 21. IV. 1935 in v svarilo planincem. Spominske svečanosti se je udeležilo tudi mnogo hrvatskih planincev, ki so položili cvetje pred ploščo.

× **Na Begunjščico pojdemo v nedeljo 4. avgusta t. l.** Podružnica SPD Radovljica bo tega dne praznovala 40 letnico obstoja, obenem pa bo počastila spomin svojega častnega člana, blejskega lekarnarja Hugona Robleka, ki je izgubil življenje pri požigu Narodnega doma v Trstu. Kdor bi želel v soboto 3. avgusta na Begunjščico, naj to javi podpisanemu odseku zaradi preskrbe prenočišča. — Organizatorno-propagandni odsek S. J. e. u. Selenburgova 7/II. — Ljubljana.

× **Od majhnega trgovca do bogataša.** V Mostar je te dni prispel Filip Dika, ki je bil pred 30 leti še majhen trgovec v Mostarju, danes je pa velik južnoafriški bogataš z milijonskim premoženjem. Njegov brat ima še danes trgovino v Mostarju, njegova sestra je pa poročina z mostarskim podžupanom Antićem.

× **Za razmah naše lesne industrije.** Osredinji odbor za lesno industrijo je imel svojo plenarno skupščino v Beogradu, katero je vodil predsednik bivši minister dr. Milan Ulmanski. Navzoč je bil tudi podpredsednik dr. Milan Lenarčič. Zborovalci so sprejeli resolucijo, v kateri so zahtevali predvsem preusmeritev naše zunanje trgovinske politike, s čimer bo mogoče dvigniti tudi našo lesno industrijo.

× **Originalna zadruga.** V Beogradu so ustanovili Zadrugo za sanacijo in likvidiranje obvez, ki je po ustanovitvi Zadruge dolžnikov, Združenja upnikov in Društva vlagateljev brez dvoma najbolj originalna in sodobna institucija. Centrala te zadruge bo v Beogradu, podružnice pa bodo ustanovili po vseh večjih krajih po državi.

× **Samomor obubožanega bogataša.** V Bašandu se je obesil 70 letni kmet Veljko Birimac. Pred leti je bil še najbogatejši človek v Bašandu in okolici. Zadja leta ga je pa preganjala nesreča, da je prišel ob vse premoženje.

× **Nenavadna smrt.** Pred dnevi je zapustila novosadsko bolnišnico 50 letna služkinja Julijana Benički iz Sente. Bila je dolgo v bolnišnici in odpustili so jo kot zdravo. Dve uri po odhodu iz bolnišnice se je pa na ulici zgrudila in na mestu umrla.

Gradim. štedim. kupim . . . . LUTZ

Ljubljana

Dnevna pratika.

Četrtek, 25. julija. **Katoličani:** Sv. Jakob, **pravoslavni:** 12. julija, Proklo i Il.

Dežurne lekarne:

Leustek, Resljeva cesta 1, **Bahovec**, Kongresni trg 12, **Komotar**, Vič-Glince, Tržaška cesta 12.

* **Truga s blatom je padla nanj.** Včeraj popoldne je vozil 40 letni Josip K o š t o n, po narodnosti Rus, iz Ljubljanice blato za pokopališče pri sv. Krištofu, kjer zasipajo cesto. Pri tem delu se mu je pripetila ob 17.35 huda nesreča. Nanj se je zvrnila truga, napolnjena z blatom. Dobil je težke notranje poškodbe in ima najbrž zlomljenih več reber. Rešilni avto ga je prepeljal v splošno bolnišnico.

* **Nesreča s varilno svetiljko.** Leta 1914. rojeni brezposelni Ladislav Skalar je imel opravka z varenjem. Pri tem pa mu je eksplodirala takozvana »varilna svetiljka«. Skalarju je posnelo vso kožo z desne roke tako nevarno, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

* **Nevaren padec.** V St. Vidu št. 69 nad Ljubljano je posestnik Ciril Brémec, rojen 1867, padel z ograje 5 metrov globoko. Pri padcu si je nalomil hrbtenico in je bil bo odredbi dr. Justina z rešilnim avtom prepeljan v bolnišnico.

* **Sokol Ljubljana II** priredi ob priliki šentjakobskega žegnanja v nedeljo na letnem telovadišču na Prulah vrtno zabavo s pestrim sporedom. Vabimo!

* **Nezgoda z motorjem.** Neki inženjer banske uprave je v Florijanski ulici nasproti hiše štev. 27 zavozil v jamo, ki jo tam kopljejo mestni delavci radi popravljanja električnega kabla. Jama je bila nezavarovana. Inženjer je vozil počasi in previdno in sreča v nesreči je zato bila, da je ostal inženjer skoraj popolnoma nepoškodovan. Vrglo ga je namreč kakih 20 m daleč v hišo št. 22, tako močno, da je z motorjem odkrušil dva hišna vogala. Na splošno začudenje pa se je urno pobral in hitel prijaviti nezavarovano jamo sredi ulice, ki bi ga lahko stala življenje.

Maribor

Dežurne lekarne: Maverjeva lekarna v Gosposki ulici in Sirakova lekarna na Aleksandrovi cesti.

Kino Union: Prvovrsten film »**Ljubimkanje**« po romanu Art. Schnitzlerja.

Grajski kino: Do vključno petka sije jna opereta »**Čardaška kneginja**«. Martha Eggerth, Hans Söhnker, Paul Kemp, Paul Hörbiger.

Smrt vrlega moža. Včeraj je umrl v Mariboru upokojeni administrativni major **Ivan Pupis.** Pokojni je bil zelo priljubljen in spoštovan mož. Naj počiva v miru, žalujočim naše sožalje!!

Mezdno gibanje tekstilnega delavstva. Včeraj popoldne so se pričela pogajanja med zastopniki Delavske zbornice, strokovno organizacijo in vodstvom podjetja Rosner in drug. Do zaključkov ni prišlo, ker se tovarna upira sprejeti od delavstva stavljene pogoje. Pogajanja so se danes nadaljevala in jim je prisostvoval tudi šef inspekcije dela g. inž. Baraga.

Atelje za ureditev razstav. Mariborski teden je ustanovil poseben atelje za ureditev razstav. Vodstvo ateljeja je poverjeno priznanemu strokovnjaku arh. Vičiču in bratu, ki je v istem svojstvu deloval več let pri Zagrebškem zboru. Atelje posluje v prostori otroškega vrtca v Razlagovi ulici in je vsakemu razstavljalcu z nasveti na razpolago. Tudi nekaj lepih mest za uspešno reklamo na poslopju razstavišča in na zabavišču je na razpolago. Vse informacije daje omenjeni atelje v Razlagovi ulici.

Važno za stanodajalce! Po odloku oblasti se morajo dati pregledati pri dispanserju tukajšnje Protituberkulozne lige vsi oni, ki sprejemajo na stanovanje dijaštvo.

Bikoborba s smrtnim izidom. V Počki vasi pri Jarenini se je zgodila huda nesreča, ki je zahtevala za žrtev posestnika Ivana Goloba. Iz hleva mu je po naključju ušel bik in ko ga je hotel vloviti, ga je bik nabodel na rogove. Nesrečni Golob se je skušal rešiti, vendar mu ni uspelo. Bik ga je vrgel na tla in ga tako obdelal z rogovi, da je izdihnil.

Celje

Do otvoritve obrtne razstave je samo še deset dni. Vse priprave in dela lepo napredujejo. Čujemo, da se bo na razstavi tudi kazal znani celjski akrobat Adolf Kranjc, ki je velik umetnik na razpeti žici. Zadnji čas se je poskušal z Ježičani, sedaj bo pa sam. Dosegel je tako popolnost v svojih vratolomnih poskusih, da popolnoma nadomešča ponesrečenega Strohschneiderja, ki smo ga pred par leti videli v Celju.

Borza dela. Dne 10. t. m. je bilo zabeleženih 290 brezposelnih, med njimi 25 žensk. Na novo je od tedaj do 20. t. m. prijavljenih 36 in to 12 žensk. Dela je bilo za 19 oseb; uspešnih posredovanj je bilo 10, odpotovalo jih je 9, odpadlo pa 89. Dne 20. t. m. je torej zabeleženih 219, med njimi 26 žensk. Dela pa je za 2 kovaška in podkovska pomočnika, 1 kolarja, 1 zidarja, 1 hišnika, 1 barvarja za Tirano v Albaniji, 3 kuharice, 3 dekle za na kmete, 2 natakarici in 2 služkinji.

Umrl je v javni bolnici 51 let stari delnar Jakob Stimšek iz Dražje vasi pri Konjicah.

Notranji minister v Celju. Včeraj je prišel v Celje notranji minister g. dr. Anton Korošec, ki se mudi na dopustu. Gospod minister ni dal nikake izjave. Mudi se tu samo mimogrede.

Ptuj

Nesreča pri žetvi. Munda Marija iz Sv. Tomaža pri Ormožu je pri žetvi tako nesrečno zamahnila s srpom, da si je odžela kazalec leve roke. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico.

Pazite na sleparje! V Halozah se je pred dnevi pojavil neki boljše oblečen moški ter se izdajal za upokojenega davčnega uradnika Strgarja iz Ptuja. Pripovedoval je posestnikom, da dela proti malenkostni odškodnini in plačilu zato potrebnih taks prošnje za znižanje davčnih predpisov, ki imajo vedno uspeh. Za take intervencijo ga je prosilo več posestnikov. Izročili so mu manjše zneske za nabavo kolekov. Neznanec se je pojavil tudi pri gostilničarju Penu Avgustu v Jurovcih, ker se mu je pa zdel možakar sumljiv, ga je ovadil orožništvu.

Poročila sta se v cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuju v nedeljo g. **Babosek** Franc, posestniški sin iz Rabeljčje vasi, in Lenart Neža, posestniška hči iz Rogoznice. Želimo obilo sreče!

Nesreča. Mahorič Marija, 12 letna posestniška hči iz Drsteljskega vrha je obirala hruške na drevesu pred hišo. Trhla veja pod njo se je pa zlomila in padla je 8 metrov globoko na tla ter zadobila hude poškodbe po vsem telesu.

Pri kopanju okraden. Trgovski pomočnik Skrabelj Rudolf iz Studencev pri Mariboru se je šel hladit v bližnji potok Polskavo. Obleko in denar pa je skril v grm ob bregu. Nekdo mu je medtem izmakil obleko in denar.

Po dolgotrajni suši, katero so posebno občutile naše Haloze in Slovenske gorice, smo vendar dobili pohleven dež. Zelo bo koristil fižolu, koruzi in krompirju ter bo tudi ajda lahko vzklila. Upajmo, da bo tudi otavi še pomagano.

Zasačen divji lovec. V lovišču veleposestnika Pongratza iz Dornave so se zadnje čase pojavili divji lovci in delali veliko škodo. V nedeljo zgodaj zjutraj pa je lovski čuvaj Zelenko z ostalimi tovariši priredil lov na divje lovce. Kmalu je zalotil v gozdu nekega neznanca, ki je s puško v roki prežal na divjačino. Pozval ga je, naj obstoji in odloži orožje. Pozivu pa se ni odzval, temveč je nameril puško proti Zelenku, ki se pa k sreči ni sprožila, nato pa zbežal v gozd, in ga niso mogli izslediti. Kasneje so ugotovili, da je neznanec neki H. F. iz Kukave. Ovaden je bil sodišču.

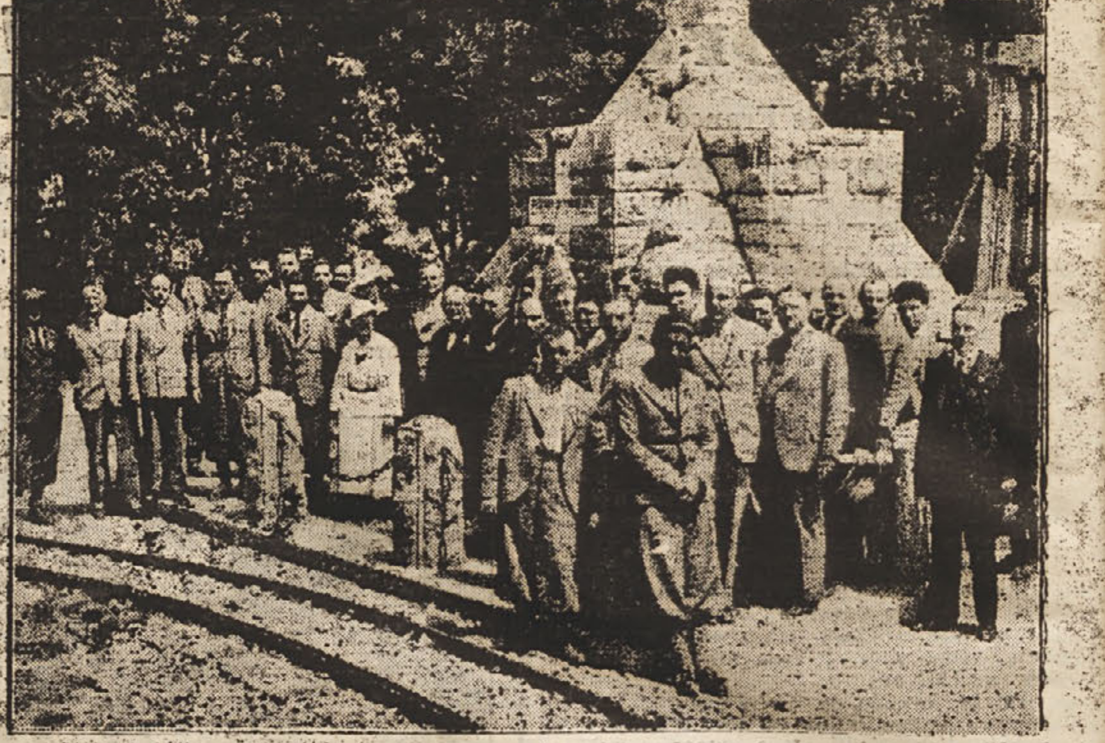

Skupina bolgarskih šumarjev pred spomenikom Neznanega junaka na Avali

15 letni deček ustrelil svojo mater

Maribor, 24. julija.

V Grubnu pri Prevaljah se je zgodil v torek zvečer žalosten dogodek, ki je osvetlil obupno družinsko življenje pri tamkajšnjem trgovcu Josipu Kreku.

V Krekovi družini so bili na dnevnem redu prepiri med možem in ženo, ker so ljudje možu povedali, da ga njegova žena v času, ko je odsoten, vara z nekim neznancem. Vsi prepiri in prošnje, ki jim je bil priča tudi 12 letni sin Ivan, so bile zaman in lahkomiselna mati se ni dala spraviti na pot poštenega zakonskega življenja.

V torek zvečer se je mudil Josip Krek zopet po poslovnih opravkih in je to priliko izrabila kot že večkrat njegova žena, da je povabila k sebi svojega ljubimca. Slučajno se je ponoči zbudil sinček Ivan in ker ga je bilo strah, je hotel iti k materi v njeno spalnico. Ko pa je stopil v spalnico, je videl da leži pri materi neznan moški. V mladi glavi se mu je takoj posvetilo, da je to najbrže oni, zaradi katerega sta se zadnje čase prepirala oče in mati. V velikem ogorčenju je odhitel v očetovo sobo, vzel nabit samokres in zopet odhitel v spalnico. Pomeril je proti neznancu in sprožil. Krogla pa ni zadela materinega ljubimca, ampak mater, ki je s groznim krikom skočila iz postelje in se zgrudila ob njej smrtno zadeta. Kmalu nato je umrla. Ljubimec pa je nepoškodovan izginil v temno noč.

Žalosten konec

Radeče, 23. julija.

V nedeljo popoldne, 21. t. m. se je odpravil od doma iz Jelovega pri Radečah posestniški sin Gorjanc Stanislav v družbi svojega prijatelja v bližnjo gostilno k Ključevšku na jagnjenco. Tu sta se dobila z neko gospodično iz papirnice. V družbi so popili že par litrov vina. Gorjanc je bil že precej vinjen. V vinjenosti je izvlekel iz žepa vrečico, v kateri je imel tri praške. Razlagal je družbi, da je to strup. Že v precejšnji vinjenosti je zavžil prvi strup — prašek arzenik, po domače mišnico in kmalu nato še drugega, za katerega se ne ve, kakšen je bil. Pili so še naprej. Dobro uro po zavžitju praška je Gorjanc zastokal, da mu je slabo in da gre domov. Vstal je in se odpravil. Ker pa je bil zelo slab in ga je od bolečin že kar zvijalo, ga je spremil njegov prijatelj Slonecki, ki ga je komaj privlekel domov. Doma se je boril 23 ur s smrtjo in je v ponedeljek popoldne ob 5. uri podlegel hudemu zastrupljenju.

Nesrečnež je bil star šele 28 let. Obiskoval in dovršil je šest razredov srednje šole, ter vstopil nato v vojno akademijo. Postal je že aktivni podporočnik. Po odpustu je bil doma. Živel je zapuščen od vseh.

Če odpotujete na podeželje, v hribe, na morje, sploh na počitnice, pišite nam in list Vam bomo dostavljali na kakršenkoli naslov v naši državi.

Pišite: Uprava „Glas naroda" Gajeva 1

Posredujem denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov
RUDOLF ZORE, LJUBLJANA
Gledališka 12, Telef. 38-10
Za pismen odgovor priložite 3 Din v znamkah

Ureditev dolgov
potom sodnih in izvensodnih poravnav.
Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. — Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc.
Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. — Vsi posli kmečke zaščite.
Edina koncesijonirana komercijalna pisarna:
LOJZE ZAJC,
Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18

Ljubljana je popila za 20 milijonov alkohola

Nekoliko krize tudi pri vinskih bratcih.

Ljubljana, 24. julija.

Brez dvoma bo za vsakogar zelo zanimiva statistika, koliko pijače je steklo letos v prvih šestih mesecih po grlu, saj bodo zlasti »vinski bratci« zelo veseli, koliko so pripomogli k velikemu uspehu pri uničevanju svojega smrtnega sovražnika.

Statistika namreč pravi in uradni statistiki moramo verjeti, da so letos naši vrli in nadebudni Ljubljančani izkazali v prvih 6 mesecih vso čast v boju proti alkoholu: popili niso namreč nič manj kot 1 milijon 382.706 litrov vina in 170.877 litrov pive. Opaziti pa je bilo, da so ljudje postali spričo gospodarske stiske nekoliko varčnejši tudi pri pijači. To namreč dokazuje tudi statistika, ki pravi, da so lansko leto popili v 6 mesecih 1,759.293 litre vina, namreč za 166.507 vina več kakor letos, pive pa za 166.507 t. j. letos za 49.891 liter manj od lani. Precej je padel konzum pive kakor tudi konzum piva, ker se je v primeri z letom 1932. podražil pročentualno za 20 odstotkov, ko je bilo vino najcenejše.

Letos so Ljubljančani popili v juniju 270.243 litre vina, medtem ko so ga lani popili samo 243.122 litrov (27.121 l manj), pive pa so popili v letošnjem juniju 32.412 litrov (lani 79.650 in za 37.238 litrov več).

Zanimivo je, da je bil evharistični kongres glede prodaje alkoholnih pijač zelo suh. Zelo so se urezali zlasti gostilničarji, ki so postavili pred Stadionom točilnice kajti imeli so velike izgube in izločili samo okoli 1000 litrov vina in nekaj nad 1000 litrov pive, med tem ko jih je sam prostor z vsemi taksami stal okroglo 3000 dinarjev.

Ako izračunamo, da stane 1 liter vina povprečno 12 Din in liter pive okrog 9 Din, dobimo vsoto, ki bo pač vsakogar osupnila. Račun namreč pravi, da so Ljubljančani izdali za alkoholne pijače skupno nad 20 milijonov dinarjev, ali če računamo, da ima Ljubljana okrog 60.000 prebivalcev, potem pride na vsakega Ljubljančana v pol leta za alkoholne pijače nekaj nad 333 dinarjev. Čedna vsota, kajne?

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

S PRVIM SEPTEMBROM se odda stanovanje obstoječe iz velike kuhinje, sobe, predsobe, jedilne shrambe in stranišča, vse pod enim ključem. Poleg tega nekaj vrta in drvarnica. Upraviteljstvo: Ljubljana, Tržaška č. 26/II.

DO DIN 5000·— MESEČNO lahko vsak zasluži! Pišite na upravo »Glasa naroda« pod »Novo«.

POSOJILA BREZ POROKOV dajemo državnim in samoupravnim uslužbencem, oficirjem in podoficirjem, itd. Pišite upravi »Glasa naroda« pod: »Ugodno«.

PROTI KURJIM OČESOM. Kdor si želi boljšega pedikerja, je na razpolago cenjenemu občinstvu pediker A v b e l j, kopališče Okrožnega urada, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

PIANINO ČRN v dobrem stanju poceni na prodaj. Vprašajte v upravi »Glas naroda« pod »Takoj«.

LEICA I popolnoma nova 2800 Din. Naslov v upravi »Leica«.

ETUI-KAMERA 6½×9 Zeiss-Tessar 1 : 4.5 (12) z vsemi pritiklinami na prodaj Din 1200·—. Naslov pri upravi.

RADIO »PHILLIPS« 5 cevni v dobrem stanju prodam. Ponudbe pod šifro »Radio« na upravo »Glas naroda«.

INŽENJER STAVBENE STROKE išče primernega nameščenja. 8 letna praksa v tu- in inozemstvu. Ponudbe pod »Verziran« na upravo »Glas naroda«.

Naše gospodarstvo, naš izvoz, davki in politika
Kaj pričakujemo od nove vlade?

Kakor smo napovedali, prinašamo danes v izvlečku skupščinski govor narodnega poslanca g. ing. Zupančiča.

Če hočemo imeti mirno, močno in dobro urejeno domovino, je pred vsem potrebno pomirjenje duhov, da bo brat priznal brata. Potrebna je bratska sloga za vzajemno konstruktivno, ustvarjalno delo. **Potrebna je poštenost, pravičnost, zakonito vladanje, na podlagi popolne enakopravnosti.** Naša vlada ima nalogo, da nam prinese politično svobodo v duhu demokracije.

Nič manj važni pa niso gospodarski in socialni problemi, ki jih hoče vlada nujno izvesti. Dvigniti cene kmetskim pridelkom, ozdraviti nezdravo denarno krizo s pospeševanjem denarnega obtoka, olajšati pretežka davčna bremena, bodi prva naloga sedanje vlade. Slovenci imamo poleg skupnih državnih zadev, tudi svoje posebne potrebe, težave in zahteve. Najbolj nas zanima razvoj denarnega vprašanja, ker je dosegla organizacija v denarništvu pri nas najvišji razvoj. Zato najbolj občutimo nelikvidnost denarnih zavodov in posvečamo vso skrb, da se po etapah normalizira denarni obtok. Važno vlogo pri tem igra višina obrestne mere za dolžnike, med katerimi je tudi zaščiteni kmet. Diskontna mera Narodne banke je za današnje razmere mnogo previsoka. Ta se mora postopoma znižati na višino sosednih evropskih držav, kjer znaša okoli 2%. Kmet ni v stanu plačevati današnjih obresti, ker ne zmore niti zemljarine, ker nima nikakega čistega donosa z obdelovanjem zemlje.

Naše lesno gospodarstvo.

Važno gospodarsko vprašanje za nas so trgovske pogodbe s sosednimi državami. Carinski zidovi so neprijetna in škodljiva zapreka našemu izvozu. Te ovire je treba vsekakor odstraniti. Prizadeto je predvsem naše lesno gospodarstvo, ki je najbolj pereče gospodarsko vprašanje, ki mu mora država posvečati vso pažnjo.

Skoro vse države so že uredile trgovske odnošaje z Italijo. Samo mi še nekaj odlagamo. Recipročni in kompenzacijski dogovori so nujno potrebni. Slovenija je posebno zainteresirana na teh vprašanjih.

Carina je najtežje prizadela ravno izvoz iz Dravske banovine, saj gre naš les v pretežni večini v severno Italijo. Tu je tudi Avstrija, ki je že prejšnja leta uživala 20% popust pri prevozu po železnici, katerega naš les ni bil deležen. Po pogodbi iz leta 1934 pa je Avstrija dobila še 30 do 40% preferencijal. To pomeni za Slovenijo naravnost smrtni sunek. V tem letu je Italija uvedla kontingentiranje na podlagi danskih dobav in je s tem nastal položaj, ki je več kot obupen. Zato je nujna zahtevka, da se odnošaji med našo državo in Italijo urede na osnovi gospodarske politike. Izravnati pa je treba tudi razlike med našo in avstrijsko vozno tarifo. Po naših konzulatih je treba forsirati zanimanje za lesno stroko.

Neskladnosti v notranjem prometu.

Pa tudi v notranjem prometu so neskladnosti, ki ovirajo razvoj lesnega gospodarstva. Nujno je potrebna revizija železniških prevoznih tarif. Naš les še danes ne uživa ugodnosti jadranske tarife. Z našimi visokimi tarifami ne morejo izvozniki tekmovati v ceni na italijanskih tržiščih z avstrijskimi konkurenti, ki uživajo preference 30—40%. Težkoče povzroča tudi notranja železniška tarifa. Razumljivo je zato, da si pomagajo naši ljudje s splavarstvom po Savinji in Dravi. Prevoza na ta način se poslužujejo tudi velika lesna podjetja, kar je v škodo železniškemu prometu in jasen dokaz, da tarifna politika pri nas ni pravilna in časa primerna.

Visoke režijske stroške povzročajo tudi: tehtarina, tariranje, nakaznina, dostava vagonov, previsoka najemnina ležarinskih prostorov itd. Vse to bi bilo treba primerno znižati. Naše kreditne prilike in zamrzli krediti ovirajo trgovino za prevzem velikih prekomorskih dobav.

Javna dela.

Važno poglavje vsake vlade je skrb za delo in kruh brezposelnih. S tem v zvezi nas čaka še veliko dela. Napovedana velika javna dela so za nas posebne važnosti:

1. Zveza Slovenije z morjem. Kot prva te zveze je zagotovljena proga St. Janž—Sevnica. **Treba je takoj pričeti z delom!**
2. Razne cestne gradnje.
3. Cesta Ljubljana—Sušak.

Ena milijarda investicijskega posojila bo sigurno omogočila številna javna dela v državi in ublažila brezposelnost. Potrebno pa je, da se pri teh delih varčuje z vsakim dinarjem.

Samouprave

Ljudstvo želi, da se največji in najvažnejši deli uprave prenesejo na samouprave. Ljudje predvsem hočejo banovinsko samoupravo. Od te naše skupščine pričakuje narod zakon o tej novi instituciji. Ta pa mora sloneti na popolni dekoncentraciji financ in poslov. Zagotoviti mora neodvisnost v upravi, ker je slaba uprava eden glavnih vzrokov splošnega nezadovoljstva. Birokratizem je tisti, ki tepe in ugonablja ljudstvo, ter ubija v človeku dostojanstvo. Od zakona o banovinskih samoupravah zavisi boljša in srečnejša bodočnost banovin in države same.

Izterjevanje davkov.

Na nedopusten način se izterjavajo davki in se brezvestno uničujejo eksistence. Slovenski poslanci smo že takoj pri prihodu v Beograd napravili predlog na g. finančnega ministra in ga naprosili, da se ta praksa predrugači ali vsaj omili.

Razmere v naših bolnišnicah.

Ob sklepu ne morem prezreti razmer, ki vladajo v državni bolnišnici v Ljubljani. Vse naše bolnišnice so prenapolnjene. V zadnjih 17 letih se ni napravilo skoraj nič. Bolnišnice so slabo oskrbljene tako z zdravili, kakor z instrumenti in opremo. Gospoda ministra za socialno politiko in narodno zdravje prosimo, da temu vprašanju posvetu vso svojo skrb in pažnjo.

Sporazum s Hrvati.

Iz vsega gori navedenega izhaja, da izvira glavno nezadovoljstvo naroda predvsem zaradi slabe uprave in zaradi tega tudi ni gledati hrvatskega vprašanja s stališča, kakor so to storili nekateri govorniki v verifikacijski debati. Nikakor ni umestno, da se v današnji prenapeti dobi razprtije poostrujejo. Absolutno je potrebno pomirjenje za dosego bratskega sporazuma. Odločno obsojamo vse tiste, ki hočejo z nadaljnjimi prepiri in sovraštvi podaljšati življenje slabi upravi, ki je največja nesreča za naše ljudstvo.

Gospodarske vesti

— **Vozne olajšave za žito.** Prometni minister je znižal tarife za prevoz koruze, pšenice in pšenične moke po železnici tako, da se bo od 1. avgusta dalje računalo: 1. za mlinske izdelke pozicija 917 pod 2 klasifikacija blaga tarife za blago zvezek 2. od 1. junija 1933. leta in sicer za najmanj 5000 kg po razredu 41 namestu 31, za najmanj 10.000 kg pa po razredu 42 namestu 32; 2. za koruzo in druge žitarice pozicija 1645 pod a) za najmanj 5000 kg po razredu 53 namestu 41, za najmanj 10.000 kg pa po razredu 54 namestu 42, 3. za pšenico pozicija 1645 pod b) za najmanj 5000 kg po razredu 41 namestu 31 za najmanj 10.000 kg pa po razredu 42 namestu 32, 4. za pšenico, namenjeno v daljno predelavo mlinom se bo voznina računala po posebnih voznih postavkah v aneksu tarife za prevoz blaga od 15. avgusta 1934. leta, ki pa bo cenejša od tarife za [illegible] za toliko odstotkov, kolikor je znašala razlika doslej.

— **Gibanje hranilnih vlog.** Po statistiki Narodne banke so hranilne vloge v mesecu maju nekoliko narastle, dočim so pretekla leta v tem mesecu padale. 1. junija t. l. so znašale hranilne vloge v Jugoslaviji pri bankah in hranilnicah 10.004 milijonov dinarjev napram 9.837 milijonom na 1. junija 1933. V splošnem se lahko reče da se je dviganje vlog pri bankah in hranilnicah ustavilo in je njihovo stanje ponovno preseglo mejo 10 milijard dinarjev. Ta razvoj se mora v prvi vrsti pripisati naraščanju vlog pri državnih denarnih zavodih, dočim se padanje hranilnih vlog pri zasebnih denarnih zavodih še vedno ni ustavilo. V poslednjih štirih letih so se hranilne vloge pri državnih denarnih zavodih dvignile za 1031 milijonov dinarjev, istočasno pa so padle pri zasebnih denarnih zavodih za 5269 milijonov dinarjev.

— **Za kočevski rudnik.** Dr. Ivan Lovrenčič poslanec kočevskega sreza je danes interveniral pri predsedniku vlade dr. Stojadinoviću in prometnemu ministru dr. Spahu zaradi državnih dobav premoga iz kočevskega rudnika, ter jima predložil poseben referat o tem rudniku. Kakor znano, hoče prometni minister nekatere rudnike izločiti iz državnih dobav in med temi je tudi kočevski. Dr. Lovrenčič je opozoril na poseben položaj tega rudnika, da bi zagotovil nadaljni obrat.

— **Nočno delo v pekarnah.** V zvezi z anketo o ureditvi nočnega dela v pekarnah, ki jo je priredilo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, je to ministrstvo zdaj odredilo novo anketo in dostavilo gospodarskim zbornicam sledeče vprašanja: Od kdaj in doklej naj bo prepovedano nočno delo v pekarnah. Kakšna dela je treba dovoliti pred začetkom rednega dela in s kakšnim številom delavcev. Na kakšen način naj se uredi nedeljski počitek 36 ur in počitek pred velikimi prazniki. Vendar bi v tem primeru kazalo dovoliti izjemno nočno delo n. pr. pred velikimi prazniki, narodnimi svečanostmi, elementarnimi nesrečami itd. Ali je treba določiti čas, pred katerim naj bi ne bilo dovoljeno raznašati kruh in pecivo. Ali naj prepovedi veljajo samo za mesta in trge, ali pa kaže razširiti tudi na vasi, kopališča, zdravilišča in na bolniške pekarne. Ali je treba nadzorstvo nad prepovedjo nočnega dela v pekarnah izročiti tudi policijskim oblastvom.

— **Naš izvoz v Grško in romunska konkurenca.** V odgovor na nedavno povišanje romunske carinske tarife je grška vlada sklenila, da se ima od vsega iz Romunije uvažanega blaga pobirati še dodatna taksa v višini 44 odstotkov vrednosti blaga. Z to odredbo je močno prizadet romunski izvoz v Grško, kar je posebno važno za naše izvoznike gradbenega materijala, fižola in živine, ki bodo na grškem trgu osvobojeni romunske konkurence. V Solunu se zadnje dni opaža živo zanimanje za naš gradbeni materijal.

— **Gospodarske in finančne sankcije proti kršilcem miru.** V Ženevi je bilo objavljeno poročilo pododbora, ki je imel nalogo proučiti gospodarske in finančne odredbe, ki naj bi se eventualno izdale proti državam, ki ne bi izpolnjevale mednarodnih obvez in zakršile mir. Poročilo je bilo sprejeto soglasno od članov pododbora in priporoča prepoved **uvoza orožja in nekih izdelkov, ki so za izdelovanje orožja nujno potrebni, v države, ki bi resno ogrožale mir. V danem primeru naj bi se odredil tudi popoln ali delen bojkot proti takim državam.** Končno je odbor predlagal tudi neke finančne ukrepe.

Sokolstvo

Lutkovna šola v Ljubljani

Po sklepu zadnje seje in z odobrenjem sokolskih žup Celje, Maribor in Novo mesto bo skupna lutkovna šola od 15. do 18. avgusta t. l. v Ljubljani, v mali dvorani Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Istočasno bo prirejena lutkovna razstava.

Vsa društva in čete pozivamo, da pošljejo v šolo člane in članice lutkovnih odrov, pa tudi tista društva in čete, ki sicer lutkovnega odra nimajo, pa ga nameravajo ustanoviti. Za skupno prehrano in prenočišče je preskrbljeno ter bodo znašali stroški za osebo Din 28.— dnevno. Vsi udeleženci tečaja morajo biti 14. avgusta t. l. zvečer v Ljubljani in se javiti v Vajeniškem domu, Lipičeva ulica 2, kjer bodo dobili vse nadaljne informacije.

Vsi lutkovni odri naj pošljejo za lutkovno razstavo nekaj lutk, po eno kompletno scenerijo in fotografije odra, ako jih morda imajo, na naslov: Lojze Kovač, Ljubljanski Sokol, Narodni dom.

Spored predavanj lutkovne šole je tale: 1. zgodovina lutkovne umetnosti, 2. plastika, 3. slog, 4. slikanje dekoracij, izdelava glav iz mase, 5. postavitev stalnega in premičnega odra, 6. ročne lutke, 7. slikanje glav, 8. oblačenje lutk, 9. izdelava gibljivih lutk, 10. kabaretne lutke, 11. razsvetljava odra in razni efekti, 12. recitacija, 13. organizacija lutkovnega odra ter praktične vaje, 14. kritika šole in debata udeležencev šole. Predavanja bodo po vzorcu lutkovne šole ČOS, ki je bila letos od 8. do 10. junija v Pragi.

Župni prosvetni odbor je prejel že precej prijav, vendar pa prosimo vsa bratska društva in čete, da takoj pošljejo prijave in vrnejo vprašalno polo. V šoli bodo predavali priznani strokovnjaki, zato obeta šola izreden užitek in korist. Zdravo!

Češkoslovaški Sokoli na zletu v Bruslju. Zleta belgijskih gimnastov se je udeležilo nad 100 češkoslovaških Sokolov in Sokolic, ki so bili ob prihodu v Bruselj izredno simpatično sprejeti od rojakov in bruseljskega občinstva. Goste je pozdravil na kolodvoru v imenu belgijskih gimnastov predsednik grof Goblet de Alviella, tajnik Reren in načelnik bruseljskega češkoslovaškega Sokola br. inž. Sliva. Vsem se je zahvalil član predsedništva ČOS br. Havel, ki je bil ob tej priliki odlikovan z zlato kolajno, ki jo je ustanovil pok. kralj Albert. Pri večerni akademiji so nastopile češke Sokolice s prostimi vajami po narodnih napevih in v krasnih narodnih nošah. Občinstvo je bilo vzhičeno nad krasno izvedbo. Največji uspeh pa je doživela vzorna vrsta članov ČOS pod vodstvom br. Planičke na drogu in bradlji. Izvedba je bila odlična. Pri [illegible] sprevodu so korakali v sprevodu tudi češkoslovaški Sokoli in Sokolice s praporom ČOS in državno zastavo. Popoldne je bila javna telovadba, pri kateri sta bila navzoča kralj Leopold s kraljico. Češki Sokoli so ponovno nastopili na krogih in drogu, članice pa so izvajale krasne vaje s kiji. V ponedeljek so si Čehoslovaki ogledali razstavo, včeraj pa so se odpeljali na slavnosti francoske ženske federacije v Saint Nazaire.

Fran Remškar:

Peš na Oplenac in nazaj

II. pismo

Po dobro prespani noči krenem z Gomirja. Spremljala so me iskrena voščila za srečno pot. Okoli 10. ure dopoldne sem prispel v Ogulin, ki je lepo mesto s prostranim trgom in parkom, ki je podoben ljubljanski Zvezdi. V parku stoji lep spomenik hrvatskega kralja Tomislava, katerega so odkrili leta 1925. ob priliki proslave 1000 letnice hrvatskega kraljestva. Katoličani imajo v Ogulinu lepo prenovljeno cerkev. Tudi pravoslavni imajo svojo cerkev. Okolica je rodovitna, podnebje milo. Kmetje ne poznajo skednjev, temveč zlože žito na dvorišču v kolobar, potem pa poženejo konje nanje, ali pa tudi krave, ki opravijo delo mlatičev. Nato ga očistijo, za kar porabijo precej časa.

Okoli 13. ure sem odpotoval iz Ogulina. Pod večer sem dospel ves izčrpan do vasi Tržič. Prenočil sem pri županu, zjutraj pa sem nadaljeval pot proti Slunju, kamor sem dospel okrog poldneva. Slunj je majhen trg s 1500 prebivalci, ima pa slikovito lego in je sedež sreza in sodišča. Slunj ima tudi veliko sejmišče, ki je zaraščeno s košatimi kostanji, lipami in smrekami. Škoda, da ga uporabljajo tudi za svinjski sejem. Hotel »Beograd« in kavarna »Korana« sta shajališči za tujce. Poleti je tukaj vedno dovolj izletnikov, kajti Slunj je prikladno izhodišče na Plitvice, posebno za avtomobiliste. Po glavni ulici sem dospel do Žitnega trga, katerega tudi obkrožajo košati kostanji. Hodil sem ob reki Slunjščici, ki se izliva nekaj kilometrov pod mestom v reko Korano. Na desni sem opazil mogočne razvaline nekdanjega Frankopanskega gradu. Ogledal sem si jih, nato sem nadaljeval pot po kameniti pokrajini preko vasi Kamenica, ki zasluži svoje ime, kajti tod okoli štrle iz zemlje velike skale v vseh mogočih oblikah. Zemlja, kolikor je je, je pa zelo rodovitna. Tu uspevajo žito, krompir in koruza ter neke vrste črno proso, ki je drobno kakor detelino seme, in je glavni pridelek v teh krajih. Meljejo ga s koruzo in ječmenom v moko, ki daje sicer črn, toda tečen kruh. Prebivalstvo je obupano zaradi velike suše. Kasno pod večer sem dospel do Dolnjega Gurjana, zagledal sem Bosno.

V Stjeni sem prvič prenočil v neki muslimanski kavarni. Ne smete seveda misliti, da so te kavarne take, kakor ljubljanske, ki imajo udobne stole in fotelje in kup domačih in tujih časopisov. Turške »kafane« so čisto drugačne. Lokal je večji ali manjši. Prvo, kar opaziš, je velika umazanija. Le malo je takih kavarn, ki so za naš okus čiste. Njih oprema je tudi nenavadna. V nekaterih najdeš celo mizo in štedilnik. V večini teh kavarn je preprosto ognjišče in širok pregrad, kamor sedejo gostje, ki pridejo pit kavo, čorbo ali jest pečenje. Ponoči pa služi ta prostor gostom za posteljo. Navadna postelja, ki bi ji pri nas rekli pričnа, ker obstoja le iz golih desak, stane 2 Din. »Mehka« postelja pa stane 3 ali 4 Din. V teh dobiš ponoči tovariše, ki so skrajno neprijetni, namreč živalice, ki niso pod zaščito. O higijeni in sličnim »modernim« pridobitvam ni tu duha ne sluha. Kruh položijo na mizo in roji muh ga posedajo. Te muhe so tako domače, da jih s težavo odpodiš, da ugotoviš, ali je kruh bel ali črn. Predstavljajte si že zanemarjenega in bosega kavarnarja, ki si rok nikoli ne umije, in slika bosanske majhne podeželske kavarne je popolna.

Čudno se mi zdi, da oblasti, ki so pri nas glede higijene v javnih lokalih tako tankovestne, v teh krajih ne store svoje dolžnosti.

Naslednje jutro sem se prebudil ves neprespan. Postelja je bila le preveč trda. Nadaljeval sem pot proti **Bosanski Krupi.** Pešačil sem ob pogorju Gomile. Okoli 9. ure sem prispel v Bosansko Krupo.

Krupa je zanimivo mesto. Ima okoli 5000 prebivalcev. Po veroizpovedi je večina muslimanov, ki imajo za svoje verske obrede in molitve dve džamiji. Tudi pravoslavni imajo svojo cerkev, katoličani pa, katerih je najmanj, in sicer nekaj delavcev in nekaj državnih uradnikov, imajo pa samo kapelico, v kateri mašujejo le enkrat na mesec. Staro mesto objema reka Una ob cesti, ki vodi v Sanski most in proti Ključu, se strmo pne novi del mesta z lepimi hišami in velikimi trgovinami. Na koncu mesta vrhu klanca stoji pred moderno zidanim magistratom bronast spomenik kralja Petra I. Na desni se pa nudi krasen pogled na veličastno stavbo novega Doma kralja Aleksandra I. Zedinitelja. V tej palači ima svoje prostore Sokol in druge prosvetne, izobraževalne in kulturne organizacije in društva.

V Krupi je velika lesna industrija, katere lastniki so švicarski kapitalisti. Posebna zanimivost Krupe so mlini, ki so raztreseni med starim in novim mostom preko široke struge reke Une. Videti so kakor stavbe na koleh, ki so med seboj povezane z ozkimi brvmi. Naštel sem 10 takih mlinov.

Oglasil sem se na orožniški postaji in zvedel, da je komandir neki Slovenec. V mestu sem pa zvedel, da je prav priljubljen med prebivalstvom. Na postaji je med orožniki še drugi Slovenec, ki je doma s Primorskega. Orožniki so me povabili na kosilo. Bilo je to prvo pošteno kosilo, odkar sem šel z doma in se odpravil peš na Oplenac.

Popoldne sem mahnil čez pogorje proti Palanki. Prenočil sem v Benakovcu. Drugo jutro sem krenil v Palanko, kjer sem doživel prvo veliko razočaranje. Toda o tem v prihodnjem pismu.

Kitajska vljudnost v francoski prestolnici

V Parizu so ustanovili posebno ligo, ki ima namen osvežiti staro francosko vljudnost, ki je v povojnih letih precej trpela.

Ligi se je pred kratkim ponudil nepričakovani pomočnik, vendar za svoj trud ni žel zahvale, pač pa nasprotno. Kitajski diplomat Peičung, to je ime pomočnika, je prišel do spoznanja, da se francoska vljudnost nikakor ne more meriti s Kitajsko. Peičung je bil pred časom od svoje vlade poslan v Evropo, da bi v evropskih velemestih obiskal tamkajšnje Kitajce in tudi ostale prijatelje Kitajske, ter jih naprosil za subvencije, ki jih njegova domovina nujno potrebuje.

Peičung je storil vse, da bi svojo misijo dovršil s kar največjim uspehom. Svoje rojake je povsod dodobrega oskubil. V Parizu pa si je dmislil še nekaj posebnega. Aranžiral je posebne slavnostne predstave, katere donos naj bi bil namenjen nacionalnemu fondu. Za ta »matine« je hotel pridobiti slavne umetnike in umetnice, ki naj bi sodelovali gratis. Diplomat Eduard Heriot mu je dal med ostalim tudi posebno priporočilo za Cécil Sorel, vztrajno heroino francoske komedije, katere rdeča blondinasta lepota je znana v Parizu že približno 50 let.

Peičung je pri divi napravil obisk. Kmalu pa se je ves zaskrbljen vrnil k Heriotu in mu dejal: »Ta dama mora biti izredno jezna na vas!«

»Kaj? Cécil se huduje na me?« je vprašal Heriot presenečen. »Za to prav nič ne vem!«

»Da..., dama mora biti zelo, zelo jezna! Ali me ne bi mogoče priporočili pri kaki drugi umetnici? Ampak pri taki, ki ne zna boksati!«

»Boksati?!« je vprašal Heriot ves zaprepaden. »Kaj Cécil boksa?... Kaj pa se je sploh zgodilo?«

Peičung je pripovedoval: »Damo sem obiskal. Izročil sem ji vaše najiskrenejše pozdrave, potem pa sem jo obsul z vsemi vljudnostmi, kakor ženo mandarina. Ona pa je padla po meni in me prav pošteno zboksala. Boksanje razume namreč izvrstno!«

Heriot ni mogel razumeti vse te stvari. Telefonično je poklical umetnico, ki mu je pripovedovala: »Dragi prijatelj, torej je vendarle res? Mož je torej le prišel po vašem nalogu? Imela sem ga za navadnega sleparja... in na žalost to ni! Bil je strahovito grob, obmetal me je z najnedostojnejšimi psovkami. Razumljivo je, da sem izgubila nekoliko potrpljenja, in ker z navdušenjem boksam, sem grobjanu dala tudi okusiti malo porcijo te umetnosti.

Peičung je bil popolnoma strt, ko mu je Heriot ponovil besedo dive. Čisto poteftan je dejal... »To vendar ni res! Zadržal sem se zelo, zelo vljudno! Dami sem nanizal vse komplimente, ki jih premore moja domovina.«

»Ja, kaj ste ji pa vendar dejali?« je nestrpno vprašal Heriot.

»Dejal sem ji: Vi ste najbolj pametna ženska na svetu. Še ko ste brcali v zibelki, ste bili bolj pametni, kakor vaša stara mama! Vaša visoka starost mi je istočasno najboljše jamstvo vašega velikega talenta! Vi me spominjate na Nohaua, na prvo ženo Budhe, ki je dočakala starost 150 let.«

Brez besed je poslušal Heriot pripoved kitajskega diplomata, nato pa je izbruhnil v krčevit smeh. Spomnil se je, da kitajska vljudnost zapoveduje, da nagovorjeni osebi najbolj laskamo s tem, da ji njeno starost povišamo.

Peičung ni imel pojma, da vlada v Evropi ravno nasprotna zapoved.

Heriot je telefoniral divi in tudi dosegel, da je umetnica Peičunga ponovno sprejela.

Sedaj pa je bil Kitajec bolj pameten in jo je nagovoril tako-le: »Spominjate me na ljubko cvetko, ki je ravno odprla svoje nežne liste jutranji svetlobi...«

Seveda je božanska diva vljudnemu Kitajcu verjela vsako besedo.

Najboljša v višinskem skoku

Elfrida Kann je pri poskusnih tekmah za olimpiado skočila 1·60 m in s tem potolka dosedanji svetovni rekord

Vrhovni poveljnik angleške rezervne flote se je smrtno ponesrečil

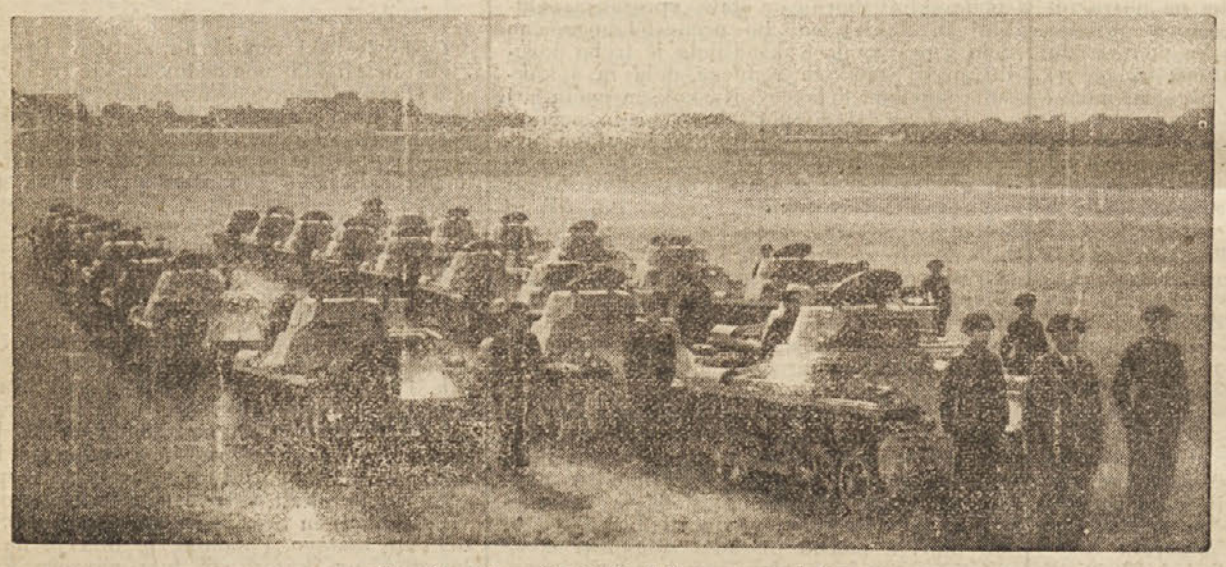

Nemško oboroževanje dobro napreduje

Skupina nemških tankov na vojaških manevrih.

Abesinski skavti

Tudi v Abesiniji imajo skavte. Na sliki vidimo oddelek, ki vežba s palicami.

Emil Vachek: 82

Kri ne kliče po maščevanju...

Toda odganjal je to kot nizkotno grešno misel. Odganjal je tudi iz sebičnih razlogov. Bal se je bojev, ki bi nastali v njem, če bi bila to resnica. Pri najmanjšem bi ga to zalotilo v nenaravnem položaju. Bilo je nekaj drugega, soditi tujega, skoraj abstraktnega storilca ali sovražnika. Zdaj je občutil do Astenburga sovraštvo tudi tam, kjer je držal z njim. Obregnil se je: »Toda morda ste imeli za to dobre razloge. To bi vam odpustil. Ampak kako ste mi mogli zamolčati, ko sem vam to omenil? To je bila vendar prevara.«

»Motite s etudi v razlogih«, je mrmral Bernard. »Razlogi, ki so me k temu dovedli, niso bili dobri. Nisem storil tega iz sočutja do Letza. Spominjam se, da mi je bilo, ko se je Letz pojavil, žal, da me niso v vojni ubili. Moral sem preprečiti, da ne bi vi govorili z njim, in nisem si znal drugače pomagati.«

»Toda zakaj vam je bilo toliko do tega?« je vprašal Danijel skoraj proti svoji volji.

Bernard je počasi dvignil glavo in pogledal Danijela v oči. Med njima je bila ozka miza, ki jo je delila nizka polica z raznimi spisi. Na vse to je sijalo sonce. Tam, kjer se je končavala ploskev mize, sta bili njuni glavi in sonce je osvetljevalo poteze na njih. V tej svetlobi niso bile njune oči več podobne valujoči neznani gladini, zakaj iz njih so gledala vprašanja in odgovori. Doslej Bernard ni določno vedel, da je res usmrtil njegove starše; zdaj pa je bil o tem prepričan. Srce se mu je grudilo, hkrati pa ga ja nekaj sililo, da bi popravil vse to s kako lažjo. Ali pa da bi zbežal brez besede. Toda to je bilo že prepozno, v žarkih Danijelovih oči se je oblikoval njegov križ. »Da«, je rekel, »uganili ste razlog popolnoma pravilno.«

Danijel se je obrnil, kakor da hoče naglo oditi. Toda hotel se je nehote izprehoditi. Prostor pa je bil tako tesen, da bi se moral pri tem dotakniti Bernarda. Tega se je tako bal, da je bil brez vse moči. Stresel se je, sédel in se z rokami prijel za sence: »Poglejte«, je rekel po dolgem molčanju, »oba preživljava težak dan.« Njegov glas je bil skoraj proseč in miren. »Jaz sem vas začel ravno sumničiti zaradi dejanja, ki ga sploh niste zmožni.«

Bernard je vzdihnil. Tu se mu je ponujala še ena priložnost, da bi se izmuznil, in razumel je, da bi mu bil Danijel morda celo hvaležen, ako bi vztrajal pri laži. Toda hotelo se mu je mučno sladko, da bi se mu izpovedal. Rekel je: »Štefan, v kakšnih okolnostih je umrla vaša sestra?«

»Moja sestra?« je ponavljal za njim Danijel kakor stroj. Naglo je vstal in iztegnil roke k njemu: »Moja sestra?« je kriknil z močnim glasom. »Moj Bog, zakaj me vprašujete po tem?«

Bernard ni prenehal gledati Danijelu v oči. »Da, uganili ste«, je rekel hripavo, »prav zato vas vprašujem po tem. Vaša sestra je umrla v zavodu za umobolne?«

Danijel je nehote potrdil.

»Danijel, zakaj se ne imenujete Lukašik?« je vprašal Bernard nenadejano.

Danijel je poskočil. »Moja mati se je tako imenovala v drugem zakonu«, je rekel mrzlično.

»Zdaj se je razpršil poslednji dvom«, je votlo rekel Bernard. »Danijel, ali naj vam še povem, kdo je bil tisti, ki je dal usmrtiti vaše starše?«

Danijelov obraz je bil kakor obraz umirajočega. »N-ne«, je rekel, »zdaj vam tega ni treba več povedati.«

»Štefan«, je rekel Bernard proseče, »nočem vas prositi odpuščenja. To vendar ni mogoče. Hočem vas samo prositi, da verjemite, da nisem storil tega iz nizkih nagibov. Verjel sem, da so bili vasi starši izdajalci. In bil sem Nemec, vojak... in šrapnel je ravno ubil blizu mene mladeniča, ki sem mu bil naklonjen. Zdelo se mi je, da se vaš brat tega veseli.«

Danijel je poslušal s povešeno glavo. Bernard je govoril dalje: »Bil sem tako prepričan o tem, da je šele počasi klil v meni sum, ki je omajal to prepričanje. In zdaj sem blizu blaznosti. Toda rad bi vedel, ali je bilo to res tako zverinsko, kakor se javlja vam, ali nisem morda prenehal biti človek, ko sem to storil.«

Danijel je počasi dvignil glavo. Njegove oči so bile suhe in bolele so ga. »Zakaj ste prišli o tem vprašat mene?« je vprašal. »Ali vam ni že vnaprej nekaj reklo, kaj vam bom odgovoril? Kaj moram na to odgovoriti? Da, uganili ste, zame je to samo zverinsko in nobeno vaše pojasnilo ne izpremeni ničesar, niti ne zmanjša.

»Glej, čemu se pravi ‚jasna beseda'«, je rekel Bernard hripavo. »Zdaj bi mi ostalo samo eno. Po načelu zob za zob. Da bi šel in z eno kroglo izmil, kar je povzročilo mojih deset. Toda vprašam vas, Štefan, še ena uganka je tu in rad bi jo razrešil z vašo pomočjo. Uganka od vseh najbolj nerazumljiva in zato najgroznejša. Ali ni doseglo vaše zaničevanje že take mere, da bi vam branilo, odgovoriti mi na vprašanje, ki bi ga vam rad dal?«

»Vprašajte!« ga je pozval Danijel.

»Uganka je v tem, Štefan — če vas smem še tako imenovati —, da sem bil ne le prej, temveč tudi potem človek, o katerem se ne bi pretiravalo, če bi se reklo, da je dostojen. Štefan, prej in potem sem enako čutil, ljubil, si prizadeval, gojil dobre in zatiral v sebi slabe nagone ter se radoval. To seveda že manj.

Izdaja »Narodna Prosveta« v Ljubljani, zadruga z o. z., predstavnik I. Albreht, za uredništvo odgovarja Milan Zadnek, tiska tiskarna »Merkur«, predstavnik O. Mihalek, vsi v Ljubljani.